

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑๓/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓	

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมาย

ให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยัง กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จำเลย จะได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รอง ประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุม โดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้ นัดประชุมครั้งใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึง นายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้าง บันทึกรื้อความสำนึกนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวัน ดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกับให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง วันเดียวกัน หลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่เชื่อฟัง

และไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายอี๊ซซังซึ่งเป็น รัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายอี๊ซซังไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยถึงประธานกรรมการและ คณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่มีชอบ การประชุมไม่ผูกพันองค์การ ตลาด วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นาย ประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการเลิกจ้างนายอี๊ซซังต้องพ้นจากตำแหน่ง นายอี๊ซซังจึงไม่ถูก ดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังไม่ได้รับ มอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด และหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วจำเลยสั่งการเป็นหนังสือว่า การประชุมมีชอบ ไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด และเสนอให้ปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาด เป็นการ ใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือ นายอี๊ซซังได้รับประโยชน์ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมายเลข จ.๒ (หน้า ๘ ถึง ๑๑) ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การ ตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมายเลข จ.๓ (หน้า ๔๒ ถึง ๔๓) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการ องค์การตลาดรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๓ (หน้า ๕๙๐) แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมใน บางประเด็น ส่วนประเด็นการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้ามีการสมยอม กันเสนอราคาโดยนายธีธัชมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่อง การทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด

ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๔) ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๕) นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกมาก่อนโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๖) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๗) เลื่อนการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๘ (หน้า ๕๙๗ ถึง ๖๐๗) ช่วง

ป่วยของวันเดียวกันขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิตย ศิธราชู นายอนันต์ สิริแสง
ทักษิณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล สิ้นฐานาวา กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่
ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว
หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการ
ประชุมเรื่องทุจริตของนายอีอีซทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสีย
มารยาทมาก เรื่องนายอีอีซไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบและอาจมี
การเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๙ (หน้า ๖๑๔ และ ๖๑๕ กับหน้า ๖๑๗ และ
๖๑๘ ตามลำดับ) นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๑๐๐.๓/๕๑
ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่ง
ของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่คณะกรรมการ
องค์การตลาดนัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน ส่งหนังสือเชิญ
ประชุมเวลา ๙ นาฬิกา นัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็น
การนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ซึ่ง
กำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็น
โดยเร่งด่วนแต่อย่างใด จึงเป็นการประชุมที่มีชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตาม
เอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๔๒๒) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่
๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้
ดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีอาญาแก่นายอีอีซ การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ได้

ฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเพราะมีการเลื่อนประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เลื่อนการประชุมจริงหรือไม่ มติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามเอกสารหมายเลข ๒๐ (หน้า ๖๑๙ ถึง ๖๒๑) ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน ตามเอกสารหมายเลข ๒๒ (หน้า ๖๔๖ ถึง ๖๔๙) โดยมีกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม ๘ คน ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามา ตามเอกสารหมายเลข ๒๔ (หน้า ๘๐๓ ถึง ๘๐๔) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๔ กับมาตรา ๑๗ (๓) คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ออกมาตรา ๑๒ กับมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาดเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ มีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ทำรายงานขึ้นได้ กับมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการองค์การตลาด และมาตรา ๑๙ (๒) คณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด และมีอำนาจที่จะวางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการองค์การตลาด

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายอันเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและ
เป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด ไม่ใช่งานนโยบายที่ต้องรอฟังจากรัฐมนตรี จำเลยมี
หน้าที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยสั่ง
การให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
หลังประชุมเสร็จ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หนังสือของนาย
ประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อ
ขณะนั้นยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีชอบ แต่จำเลยวินิจฉัยถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายประจำโดยไม่มีกฎหมายให้
อำนาจไว้ และผลของคำสั่งจำเลยตามหนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้างนายธีธัช
ตามมติคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดเป็น
เหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิติกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมต้องพ้น
จากตำแหน่งก่อนครบวาระ มีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีมติเลิก
จ้างนายธีธัช นั้น ในปัญหานี้แม้จะได้ความตามคำเบิกความนายสมิทธิ รองประธานกรรมการองค์การ
ตลาดว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุม
คณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเมื่อ
วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยอ้างว่าต้องการมอบนโยบายก่อน นายสมิทธิแจ้งนายสำคัญ นายสำคัญ
จึงเลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เห็นว่า แม้การจัดการประชุม
คณะกรรมการองค์การตลาดมีใช่งานนโยบายของรัฐมนตรีโดยตรงก็ตาม แต่เมื่อคณะกรรมการองค์การ
ตลาดมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด ตามมาตรา ๑๙

แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ กรณีจึงมีเหตุที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะชะลอการประชุมออกไปก่อนเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนได้ ประกอบกับมีบันทึกข้อความของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่แจ้งเวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอการดำเนินโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้มีการเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาไว้อีกก่อน แม้การประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในคดีนี้จะไม่ใช่โครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วก็ตาม แต่หากจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการก็ย่อมจะมีมติเพื่อควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ อันอาจเกี่ยวพันหรือกระทบต่อนโยบายของรัฐมนตรีได้ ซึ่งข้อนี้จะเห็นได้จากนายสำคัญได้มีหนังสือเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำเลยก็มีได้ขอให้ชะลอเรื่องกรณีการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชโดยเฉพาะเจาะจง ทั้งจำเลยขอให้ชะลอการประชุมออกไปเพียงระยะหนึ่งเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนซึ่งก็เป็นเวลาไม่นานนัก นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชและคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีมีส่วนรู้เห็นเป็นใจช่วยเหลือให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด มหาศาลสิน และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไพรวลัยธุรกิจ ร่วมกันสมยอมราคาการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้า ทำให้องค์การตลาดเสียหาย และเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น ปรากฏว่าต่อมานายสมิทธิประธานกรรมการองค์การตลาดคนใหม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เอกสาร
หมาย ล.๙ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือลงวันที่ ๑๙
กรกฎาคม ๒๕๕๖ กรณีการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาดสาขาบางลำบัว ไม่มี
พยานหลักฐานแสดงว่านายธีธัชมีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือการกระทำ
ใดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอราคา และไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่ามีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่า
บริหารงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวก ตามเอกสารหมาย ล.๑๐ ในส่วนที่องค์การตลาดร้อง
ทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีนายธีธัช ขึ้นไต่สวนของโจทก์ โจทก์ก็มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑
กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่นายธีธัชถูกกล่าวหาว่าจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบาง
ลำบัวในราคาสูงกว่าความเป็นจริง มีการสมยอมกันในการเสนอราคา กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่และร่วมกันกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีมติ ๘ คะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ว่า จาก
การไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังได้ว่าได้กระทำความผิด
ตามที่กล่าวหา ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไป ตามเอกสารหมาย ล.๑๑ และศาลปกครองสูงสุด
ได้วินิจฉัยไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่าการประชุมของคณะกรรมการ
องค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง การยกเลิกสัญญาและเลิกจ้างนายธีธัชเป็น
ผู้อำนวยการองค์การตลาด ไม่ปรากฏว่าได้ริเริ่มหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยด้วยในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาด โดยมีขั้นตอน
และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การตลาด และการ
ยกเลิกสัญญาจ้างเป็นขั้นตอนและวิธีการภายหลังจากนั้น กรณีจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๐
วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า
ประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่โดยชอบในการกำหนดวันประชุมและเนื้อหา

วาระการประชุมต่าง ๆ ได้โดยอิสระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลไม่มีอำนาจ และหน้าที่สั่งการใด ๆ ที่เป็นการล่วงล้ำละเมิดอำนาจหน้าที่ประธานและคณะกรรมการองค์การตลาด เกี่ยวกับการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระต่าง ๆ ของการประชุม ฟังไม่ขึ้น ดังนั้น แม้ในขณะที่นาย ประชาธิปไตยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และ จำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ศาลปกครองสูงสุด ยังไม่ได้มีคำพิพากษาดังกล่าว แต่ก็เห็นได้ว่าการเลิกจ้างนายธีธัชตามมติที่ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ยังไม่มีผลเป็นการถอดถอนนายธีธัชเพราะการถอดถอนเป็น อำนาจของจำเลยซึ่งกำกับดูแลองค์การตลาด ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ทั้งหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดก็เพียงให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการ องค์การตลาดเนื่องจากอยู่ในระหว่างกำลังศึกษาแนวทางและผลประกอบการขององค์การตลาดเพื่อใช้เป็น ข้อมูลเบื้องต้นในการมอบนโยบายและวางแนวทางการบริหารงานขององค์การตลาด ซึ่งต่อมาจำเลย ก็มอบนโยบายเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของการที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการ องค์การตลาด เมื่อนายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม แหยมเกตุ และนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำ ซึ่ง พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่า หนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เมื่อการแต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมกลับมาอีกซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนกรรมการที่ กฎหมายกำหนด สำหรับนายสมิทธิซึ่งลงมติในการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้เลิกจ้างและดำเนินการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ดังนั้น การที่จำเลยติดต่อ
 สั่งการให้ชะลอการประชุมผ่านนายสมิทีก่อนที่จะมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวัน
 ดังกล่าวจึงมิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสมิทิได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการองค์การตลาดชุด
 ใหม่ ส่วนนายชาวันย์ สวัสดิ์-ชูโต และพลตำรวจตรี ปิยะ สอนตระกูล เมื่อพิจารณาถึงกรณีของนางสาว
 กรประณมที่เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงนายธีธัชและไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕
 พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ดังนั้น การที่นายชาวันย์
 และพลตำรวจตรี ปิยะไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทำให้ได้รับแต่งตั้งให้เป็น
 กรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ก็ดี และการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดดังกล่าวนั้นล้วนแต่มิใช่ข้อบ่งชี้ว่า
 เป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศนิตยต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ
 และมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีมติเลิกจ้างนายธีธัช ซึ่งพระราช
 กฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ (๓) ก็มีได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของการ
 ที่คณะรัฐมนตรีจะให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึง
 วาระไว้ และการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการองค์การตลาดก็ปรากฏว่าเป็นแนวทางดำเนินการที่รัฐมนตรี
 คนก่อนกระทำอยู่เป็นปกติ หาใช่เป็นการกระทำที่มีลักษณะผิดแผกแตกต่างไปจากแนวทางปฏิบัติเดิม
 อันจะเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอดถอน
 จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่ง ก็เป็นการ
 ตรวจสอบโดยองค์กรที่ต่างกัน ซึ่งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบังคับให้ศาลต้องผูกพันวินิจฉัยเป็น
 อย่างเดียวกัน และเมื่อโจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา
 ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นฐานความผิดหลักที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาคืออยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้อง
 วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการขัดกับมาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ ตามรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ส่วนที่โจทก์อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อิศวเหม จำเลย มาในอุทธรณ์ ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแตกต่างกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงวินิจฉัยและพิพากษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ เมื่อไม่ปรากฏพฤติการณ์อื่นใดนอกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏดังกล่าวว่าจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อรอจำเลยมอบนโยบาย จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวก่ายแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย และไม่เป็นความผิดตามฟ้อง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกฟ้องมานั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

นางวาสนา หงส์เจริญ

(อม.๒๓)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑๓/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓	

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมาย

ให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยัง กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จำเลย จะได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้ นัดประชุมครั้งใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดย อ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่ง เปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกับให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง วันเดียวกันหลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการ

ไม่เชื่อฟังและไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธิดีซังทั้งที่เป็น รัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธิดีซังไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยถึงประธานกรรมการและ คณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่มีชอบ การประชุมไม่ผูกพันองค์การ ตลาด วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นาย ประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการเลิกจ้างนายธิดีซังต้องพ้นจากตำแหน่ง นายธิดีซัง จึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยัง ไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด และหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วจำเลยสั่งการเป็น หนังสือว่าการประชุมมีชอบ ไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด และเสนอให้ปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การ ตลาด เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธิดีซังได้รับประโยชน์ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๕

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง
โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นได้สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว
ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่
๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมายเลข จ.๒ (หน้า ๘ ถึง ๑๑) ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การ
ตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมายเลข จ.๓
(หน้า ๔๒ ถึง ๔๓) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติ
หน้าที่ของนายธีรช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง
มหาดไทยให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการ
องค์การตลาดรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง
มหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๒๐๕.๗/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม
๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๓ (หน้า ๕๙๐) แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น
ส่วนประเด็นการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้ามีการสมยอมกันเสนอราคา
โดยนายธีรชมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงาน
สอบสวนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕
นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของ
นายธีรชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด ที่ มท

๕๑๐๑/ว ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๔) ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๕) นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อนโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่างๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๖) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๗) เลื่อนการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๘ (หน้า ๕๙๗ ถึง ๖๐๗) ช่วงบ้าย

ของวันเดียวกันขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิธย์ ศิรราช นายอนันต์ สิริแสง
 ทักษิณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล สินธุนาวา กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่
 ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว
 หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการ
 ประชุมเรื่องทุจริตของนายธีรชัชทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสีย
 มารยาทมาก เรื่องนายธีรชัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบและอาจมี
 การเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข ๑๙ (หน้า ๖๑๔ และ ๖๑๕ กับหน้า ๖๑๗ และ
 ๖๑๘ ตามลำดับ) นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๑๐๐.๓/๕๑
 ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่ง
 ของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่คณะกรรมการ
 องค์การตลาดนัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรี
 ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา
 จัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน ส่งหนังสือเชิญ
 ประชุมเวลา ๙ นาฬิกา นัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็น
 การนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง
 ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดย
 เร่งด่วนแต่อย่างใด จึงเป็นการประชุมที่มิชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตามเอกสารหมายเลข ๖
 (หน้า ๔๒๒) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน
 ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัย
 และดำเนินคดีอาญาแก่นายธีรชัช การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ได้ฝ่าฝืนคำสั่งของ

จำเลยเพราะมีการเลื่อนประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เลื่อนการประชุมจริงหรือไม่ มติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๐ (หน้า ๖๑๙ ถึง ๖๒๑) ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๒ (หน้า ๖๔๖ ถึง ๖๔๙) โดยมีกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม ๘ คน ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามา ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๔ (หน้า ๘๐๓ ถึง ๘๐๔) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๔ กับมาตรา ๑๗ (๓) คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ออกมาตรา ๑๒ กับมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาดเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ มีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ทำรายงานยื่นได้ กับมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการองค์การตลาด และมาตรา ๑๙ (๒) คณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด และมีอำนาจที่จะวางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการองค์การตลาด

คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายอันเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด ไม่ใช่งานนโยบายที่ต้องรอฟังจากรัฐมนตรี จำเลยมีหน้าที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยสั่งการให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หลังประชุมเสร็จ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อขณะนั้นยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีขอบ แต่จำเลยวินิจฉัยถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายประจำโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ และผลของคำสั่งจำเลยตามหนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้างนายธีธัชตามมติคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิติกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ มีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีมติเลิกจ้างนายธีธัช นั้น ในปัญหานี้แม้จะได้ความตามคำเบิกความนายสมิทธิ รองประธานกรรมการองค์การตลาด ว่าเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยอ้างว่าต้องการมอบนโยบายก่อน นายสมิทธิแจ้งนายสำคัญ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เห็นว่า แม้การจัดการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดมีใช่งานนโยบายของรัฐมนตรีโดยตรงก็ตาม แต่เมื่อคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด ตามมาตรา ๑๙

แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ กรณีจึงมีเหตุที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะชะลอการประชุมออกไปก่อนเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนได้ ประกอบกับมีบันทึกข้อความของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่แจ้งเวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอการดำเนินโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้มีการเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาไว้อีกก่อน แม้การประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในคดีนี้จะไม่ใช่โครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วก็ตาม แต่หากจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการก็ย่อมจะมีมติเพื่อควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ อันอาจเกี่ยวพันหรือกระทบต่อนโยบายของรัฐมนตรีได้ ซึ่งข้อนี้จะเห็นได้จากนายสำคัญได้มีหนังสือเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำเลยก็ได้ขอให้ชะลอเรื่องกรณีการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรัชโดยเฉพาะเจาะจง ทั้งจำเลยขอให้ชะลอการประชุมออกไปเพียงระยะหนึ่งเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนซึ่งก็เป็นเวลาไม่นานนัก นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีรัชและคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีมีส่วนรู้เห็นเป็นใจช่วยเหลือให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด มหาศาลสิน และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไพรวลย์ธุรกิจ ร่วมกันสมยอมราคาการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้า ทำให้องค์การตลาดเสียหาย และเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีรัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีรัชตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น ปรากฏว่าต่อมานายสมิทธิประธานกรรมการองค์การตลาดคนใหม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เอกสาร
หมาย ล.๙ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือลงวันที่ ๑๙
กรกฎาคม ๒๕๕๖ กรณีการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาดสาขางกล่าว ไม่มี
พยานหลักฐานแสดงว่านายธีชมีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือการกระทำ
ใดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอราคา และไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่ามีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่า
บริหารงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวก ตามเอกสารหมาย ล.๑๐ ในส่วนที่องค์การตลาดร้อง
ทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีนายธีช ชั้นใต้สวนของโจทก์ โจทก์ก็มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑
กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่นายธีชถูกกล่าวหาว่าจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาง
กล่าวในราคาสูงกว่าความเป็นจริง มีการสมยอมกันในการเสนอราคา กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่และร่วมกันกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีมติด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ว่า
พยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้
ข้อกล่าวหาตกไป ตามเอกสารหมาย ล.๑๑ และศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ตามคำพิพากษาศาล
ปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่าการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ปรากฏว่าได้เริ่มหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ด้วยในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาด โดยมีขั้นตอนและวิธีการอันเป็น
สาระสำคัญที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การตลาด และการยกเลิกสัญญาจ้างเป็น
ขั้นตอนและวิธีการภายหลังจากนั้น กรณีจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา
๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะ
ผู้กำกับดูแลมีอำนาจและหน้าที่สั่งการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาสาระต่าง ๆ ของ
การประชุมได้ ดังนั้นย่อมเห็นได้ว่าการเลิกจ้างนายธีชตามมติที่ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ยังไม่มีผลเป็นการถอดถอนนายธีธัชเพราะการถอดถอนเป็นอำนาจของจำเลยซึ่งกำกับดูแลองค์การตลาด ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ทั้งหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดก็เพียงให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเนื่องจากอยู่ในระหว่างกำลังศึกษาแนวทางและผลประกอบการขององค์การตลาดเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการมอบนโยบายและวางแนวทางการบริหารงานขององค์การตลาดเท่านั้น ซึ่งต่อมาจำเลยก็มอบนโยบายเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของการที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาด เมื่อนายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม แหยมเกตุ และนางสาวกรประณม วงษ์มั่งคูล เป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำ ซึ่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เมื่อการแต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมกลับเข้ามาอีกซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนกรรมการที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น การที่จำเลยติดต่อสั่งการให้ชะลอการประชุมผ่านนายสมิทก่อนที่จะมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันดังกล่าวจึงมิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสมิทได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ การแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ดังกล่าวมิใช่เป็นข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิธต์ต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช ซึ่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ (๓) ก็ได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของการที่คณะรัฐมนตรีจะให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระไว้ ส่วนที่สภานิติบัญญัติ

แห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอดถอนจำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่งกรณีก็เป็นการตรวจสอบโดยองค์กรที่ต่างกัน ซึ่งไม่มีบทบัญญัติของ
กฎหมายใดบังคับให้ศาลต้องผูกพันวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน และเมื่อโจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นฐานความผิดหลักที่อยู่ในอำนาจการพิจารณา
พิพากษาคืออยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการขัดกับมาตรา ๒๖๘
ประกอบมาตรา ๒๖๖ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ และที่
โจทก์อ้างคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่
อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อัศวเหม จำเลย มาในอุทธรณ์ ข้อเท็จจริงในคดี
ดังกล่าวแตกต่างกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงวินิจฉัยและพิพากษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้
เมื่อไม่ปรากฏพฤติการณ์อื่นใดนอกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏเพียงว่าจำเลยให้ชะลอการประชุม
คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อรอจำเลยมอบนโยบาย กรณีจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวก่ายแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการ
พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย และไม่เป็นความผิด
ตามฟ้อง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น เห็นฟ้องด้วย
อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน./

นายประมวญ รักศีลธรรม

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อช. ๑๓/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อช. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓	

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมาย

ให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยัง กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จำเลย จะได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รอง ประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุม โดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัด ประชุมครั้งใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึง นายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้าง บันทึกรื้อข้อความสำนันโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่ง เปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกับให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง วัน เดียวกันหลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่

เชื่อฟังและไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัชทั้งที่เป็น รัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยถึงประธานกรรมการและ คณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่มีชอบ การประชุมไม่ผูกพันองค์การ ตลาด วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นาย ประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการเลิกจ้างนายธีธัชต้องพ้นจากตำแหน่ง นายธีธัชจึงไม่ถูก ดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังมิได้รับ มอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด และหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วจำเลยสั่งการเป็นหนังสือว่า การประชุมมีชอบ ไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด และเสนอให้ปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาด เป็นการ ใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวก่ายแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือ นายธีธัชได้รับประโยชน์ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว
ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่
๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมายเลข จ.๒ (หน้า ๘ ถึง ๑๑) ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การ
ตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมายเลข จ.๓
(หน้า ๔๒ ถึง ๔๓) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติ
หน้าที่ของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง
มหาดไทยให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการ
องค์การตลาดรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง
มหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑
ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๓ (หน้า ๕๙๐) แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมใน
บางประเด็น ส่วนประเด็นการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้ามีการสมยอม
กันเสนอราคาโดยนายธีธัชมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษ
ต่อพนักงานสอบสวนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒
ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่อง
การทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด

ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๔) ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๕) นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกมาก่อนโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกทำหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และปัญหาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่างๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๖) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๗) เลื่อนการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๘ (หน้า ๕๙๗ ถึง ๖๐๗) ช่วงบ่าย

ของวันเดียวกันขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิติ ศิรราช นายอนันต์ สิริแสง
ทักษิณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จिरพล สีนธุนาวา กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่
ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว
หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการ
ประชุมเรื่องทุจริตของนายอีอีซทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสีย
มารยาทมาก เรื่องนายอีอีซไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบและอาจมี
การเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมาย จ.๑๙ (หน้า ๖๑๔ และ ๖๑๕ กับหน้า ๖๑๗ และ
๖๑๘ ตามลำดับ) นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่
มท ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การ
ตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่
คณะกรรมการองค์การตลาดนัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืน
คำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่ง
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน
ส่งหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙ นาฬิกา นัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือ
เชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ
กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการ
ประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด จึงเป็นการประชุมที่มีชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตาม
เอกสารหมาย จ.๖ (หน้า ๔๒๒) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้
ดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีอาญาแก่นายอีอีซ การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ได้

ฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเพราะมีการเลื่อนประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เลื่อนการประชุมจริงหรือไม่ มติให้เลิกจ้างนายธีรชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามเอกสารหมายเลข ๒๐ (หน้า ๖๑๙ ถึง ๖๒๑) ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน ตามเอกสารหมายเลข ๒๒ (หน้า ๖๔๖ ถึง ๖๔๙) โดยมีกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม ๘ คน ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามา ตามเอกสารหมายเลข ๒๔ (หน้า ๘๐๓ ถึง ๘๐๔) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๙๖ มาตรา ๑๔ กับมาตรา ๑๗ (๓) คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ออกมาตรา ๑๒ กับมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาดเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ มีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ทำรายงานขึ้นได้ กับมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการองค์การตลาด และมาตรา ๑๙ (๒) คณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด และมีอำนาจที่จะวางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการองค์การตลาด

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายอันเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและ
เป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด ไม่ใช่งานนโยบายที่ต้องรอฟังจากรัฐมนตรี จำเลยมี
หน้าที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยสั่ง
การให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
หลังประชุมเสร็จ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หนังสือของนาย
ประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อ
ขณะนั้นยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีชอบ แต่จำเลยวินิจฉัยถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายประจำโดยไม่มีกฎหมายให้
อำนาจไว้ และผลของคำสั่งจำเลยตามหนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้างนายธีธัช
ตามมติคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดเป็น
เหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิติกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมต้องพ้น
จากตำแหน่งก่อนครบวาระ มีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีมติเลิก
จ้างนายธีธัช นั้น ในปัญหานี้แม้จะได้ความตามคำเบิกความนายสมิทธิ รองประธานกรรมการองค์การ
ตลาด ว่าเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุม
คณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเมื่อ
วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยอ้างว่าต้องการมอบนโยบายก่อน นายสมิทธิแจ้งนายสำคัญ นายสำคัญ
จึงเลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เห็นว่า แม้การจัดการประชุม
คณะกรรมการองค์การตลาดมีใช่งานนโยบายของรัฐมนตรีโดยตรงก็ตาม แต่เมื่อคณะกรรมการองค์การ
ตลาดมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด ตามมาตรา ๑๙

แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ กรณีจึงมีเหตุที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะชะลอการประชุมออกไปก่อนเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนได้ ประกอบกับมีบันทึกข้อความของกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๓๓๓๓.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่แจ้งเวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอการดำเนินโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้มีการเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาไว้ก่อน แม้การประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในคดีนี้จะไม่ใช่โครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วก็ตาม แต่หากจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการก็ย่อมจะมีมติเพื่อควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ อันอาจเกี่ยวพันหรือกระทบต่อนโยบายของรัฐมนตรีได้ ซึ่งข้อนี้จะเห็นได้จากนายสำคัญได้มีหนังสือเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำเลยก็มีได้ขอให้ชะลอเรื่องกรณีการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชโดยเฉพาะเจาะจง ทั้งจำเลยขอให้ชะลอการประชุมออกไปเพียงระยะหนึ่งเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนซึ่งก็เป็นเวลาไม่นานนัก นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชและคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีมีส่วนรู้เห็นเป็นใจช่วยเหลือให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด มหาศาลสิน และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไพรวลัยธุรกิจ ร่วมกันสมยอมราคาการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้า ทำให้องค์การตลาดเสียหาย และเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น ปรากฏว่าต่อมานายสมิทธิประธานกรรมการองค์การตลาดคนใหม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เอกสาร
หมาย ล.๙ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือลงวันที่ ๑๙
กรกฎาคม ๒๕๕๖ กรณีการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาดสาขางล้าว่า ไม่มี
พยานหลักฐานแสดงว่านายธีธัชมีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือการกระทำ
ใดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอราคา และไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่ามีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่า
บริหารงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวก ตามเอกสารหมาย ล.๑๐ ในส่วนที่องค์การตลาดร้อง
ทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีนายธีธัช ขึ้นไต่สวนของโจทก์ โจทก์ก็มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑
กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่นายธีธัชถูกกล่าวหาว่าจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาง
ล้าในราคาสูงกว่าความเป็นจริง มีการสมยอมกันในการเสนอราคา กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่และร่วมกันกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีมติ ๘ คะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ว่า จาก
การไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังได้ว่าได้กระทำความผิด
ตามที่กล่าวหา ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไป ตามเอกสารหมาย ล.๑๑ และศาลปกครองสูงสุด
ได้วินิจฉัยไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่าการประชุมของคณะกรรมการ
องค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง การยกเลิกสัญญาและเลิกจ้างนายธีธัชเป็น
ผู้อำนวยการองค์การตลาด ไม่ปรากฏว่าได้ริเริ่มหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยด้วยในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาด โดยมีขั้นตอน
และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การตลาด และการ
ยกเลิกสัญญาจ้างเป็นขั้นตอนและวิธีการภายหลังจากนั้น กรณีจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๐
วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า
ประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่โดยชอบในการกำหนดวันประชุมและเนื้อหา

วาระการประชุมต่าง ๆ ได้โดยอิสระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลไม่มีอำนาจและหน้าที่สั่งการใด ๆ ที่เป็นการล่วงล้ำละเมิดอำนาจหน้าที่ประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดเกี่ยวกับการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระต่าง ๆ ของการประชุม ฟังไม่ขึ้น ดังนั้น แม้ในขณะที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ศาลปกครองสูงสุดยังไม่ได้มีคำพิพากษาดังกล่าว แต่ก็เห็นได้ว่าการเลิกจ้างนายธีธัชตามมติที่ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ยังไม่มีผลเป็นการถอดถอนนายธีธัชเพราะการถอดถอนเป็นอำนาจของจำเลยซึ่งกำกับดูแลองค์การตลาด ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ทั้งหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดก็เพียงให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเนื่องจากอยู่ในระหว่างกำลังศึกษาแนวทางและผลประกอบการขององค์การตลาดเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการมอบนโยบายและวางแนวทางการบริหารงานขององค์การตลาด ซึ่งต่อมาจำเลยก็มอบนโยบายเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของการที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาด เมื่อนายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม แหยมเกตุ และนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำ ซึ่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เมื่อการแต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมกลับเข้ามาอีกซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนกรรมการที่กฎหมายกำหนด สำหรับนายสมิทธิซึ่งลงมติในการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้เลิกจ้างและดำเนินการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ดังนั้น การที่จำเลยติดต่อ
สั่งการให้ชะลอการประชุมผ่านนายสมิทก่อนที่จะมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวัน
ดังกล่าวจึงมิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสมิทได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการองค์การตลาดชุด
ใหม่ ส่วนนายชวัญย์ สวัสดิ์-ชูโต และพลตำรวจตรี ปิยะ สอนตระกูล เมื่อพิจารณาถึงกรณีของนางสาว
กรประณมที่เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงนายธีธัชและไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ดังนั้น การที่นายชวัญย์
และพลตำรวจตรี ปิยะไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทำให้ได้รับแต่งตั้งให้เป็น
กรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ก็ดี และการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดดังกล่าวนี้ล้วนแต่มิใช่ข้อบ่งชี้ว่า
เป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิธิต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ
และมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช ซึ่งพระราช
กฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ (๓) ก็ได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของการ
ที่คณะรัฐมนตรีจะให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึง
วาระไว้ และการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดก็ปรากฏว่าเป็นแนวทางดำเนินการที่รัฐมนตรี
คนก่อนกระทำอยู่เป็นปกติ หาใช่เป็นการกระทำที่มีลักษณะผิดแผกแตกต่างไปจากแนวทางปฏิบัติเดิม
อันจะเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอดถอน
จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่ง ก็เป็นการ
ตรวจสอบโดยองค์กรที่ต่างกัน ซึ่งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบังคับให้ศาลต้องผูกพันวินิจฉัยเป็น
อย่างเดียวกัน และเมื่อโจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา
๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นฐานความผิดหลักที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาคืออยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้อง
วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการขัดกับมาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ ตามรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ส่วนที่โจทก์อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อิศวเหม จำเลย มาในอุทธรณ์ ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแตกต่างกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงวินิจฉัยและพิพากษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ เมื่อไม่ปรากฏพฤติการณ์อื่นใดนอกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏดังกล่าวว่าจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อรอจำเลยมอบนโยบาย จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย และไม่เป็นการผิดตามฟ้อง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น จึงเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายอธิป จิตต์สำเร็จ

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อช. ๑๓/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อช. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนไปยัง

กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการสอบสวน ปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลง วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการ องค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่ ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัดประชุม ครั้งใหม่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนาย สมิทธิให้ชะลอการประชุมอีกครั้ง ในวันประชุมนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดย อ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกรณีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่า ด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาด ได้รับความเสียหาย กับให้ตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง หลังจากนั้นในวันเดียวกันจำเลย

โทรศัพท์ถึงนายสำคัญต่อว่าว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง เป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยถึงประธานองค์การตลาด แจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแล องค์การตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อกฎหมาย การประชุมดังกล่าวจึงไม่ผูกพัน องค์การตลาด ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้ง กรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัย นายธีธัชต้องพ้นจากตำแหน่ง นายธีธัชจึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาดและหลังจากได้รับ มอบหมายให้ดูแลแล้วประกอบพฤติกรรมอื่น ๆ เป็นการใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรี ก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย เป็นเหตุให้นายธีธัชได้ประโยชน์ และองค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๗๒ และ ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และรายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีรชัย สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาด มีบันทึกรายงานตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวงที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า การจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้ามีการสมยอมกันเสนอราคาโดยนายธีรชัยมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรชัยและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรชัยในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมาจำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่ง

กระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การ
ตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอ
เลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและ
รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดใหม่ในวันที่ ๑๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ. ๑๕ ต่อมาวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอการประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป
เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุมนายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุม
ออกมาก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธี
ธัชบันทึกทำหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช.
มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่างๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่
๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะ
ผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก
ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ. ๑๗ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อ
พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชโดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการ
องค์การตลาด และให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตาม
เอกสารหมาย จ.๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิติย์

ศิริราชู นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายจิรพล สิ้นธนูวา กรรมการองค์การตลาดรับประทาน
อาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์มาต่อนายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้
สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่าคณะกรรมการองค์การ
ตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายอิทธิชัยที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแล
องค์การตลาดโดยตรง เป็นการเสียมรยาทมาก เรื่องนายอิทธิชัยไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การ
ตลาดดำเนินการโดยมิชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมาย จ.๑๙ วันที่
๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด
ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลย
ที่ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่คณะกรรมการองค์การ
ตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่ง
ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่ง
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน
โดยส่งหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙.๐๐ น. และนัดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น. กรรมการบางท่านไม่ได้รับ
หนังสือเชิญประชุมเป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ
กระทรวงการคลังซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็น
การประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้น การประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มิชอบ
และไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด ตามเอกสารหมาย จ.๑๖ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนาย
ประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรชวไมได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และการมีมติให้เลิกจ้างนายธีรชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหาร ตามเอกสารหมาย จ. ๒๐ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้คณะกรรมการองค์การตลาดสดเดิมพ้นจากตำแหน่ง และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดสดใหม่ ๑๔ คน เป็นเหตุให้นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายพงศ์นิธย์ และนายปิยะชาติ อำนวยเวช พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาด เพื่อไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง เป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้มีอำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดหรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับราชการขององค์การตลาด ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยในส่วนขององค์การตลาดนั้นเป็นรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดสร้างตลาดสาธารณะให้เพียงพอแก่ความต้องการ ปรับปรุงตลาดสาธารณะที่มีอยู่แล้วให้ถูกสุขลักษณะ และทันสมัย ส่งเสริมตลาดเอกชน จัดและส่งเสริมการผลิตโภคภัณฑ์ให้พอแก่ความต้องการของตลาด จัดการขนส่งโภคภัณฑ์ไปสู่ตลาดให้เป็นไปโดยสะดวก จัดดำเนินการ ควบคุม และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับตลาดขององค์การ ตามที่บัญญัติ

ไว้ในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว องค์การตลาดมีอำนาจที่จะดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ผ่านคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งเป็นผู้บริหารกิจการขององค์การ โดยคณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ รวมถึงมีอำนาจในการวางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ การบรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนขั้น เงินเดือน ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน และการถอดถอนพนักงาน วางข้อบังคับกำหนดระเบียบปฏิบัติกิจการขององค์การ และระเบียบวินัยและการลงโทษพนักงาน ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ ส่วนรัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ และเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงาน ยื่นได้ ตามมาตรา ๑๒ ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การตลาดให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การตลาดเท่านั้น ในส่วนของนายธีรชัยผู้อำนวยการองค์การตลาดนั้น เข้ามาดำรงตำแหน่งโดยการทำสัญญาจ้าง ตามมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังกล่าว โดยการทำสัญญาจ้างผู้บริหารกับประธานกรรมการองค์การตลาดในฐานะผู้ว่าจ้าง ตามสัญญาจ้างผู้บริหาร เอกสารหมายเลข จ. ๑๐ ซึ่งตามข้อสัญญาดังกล่าวผู้ว่าจ้างมีสิทธิเลิกจ้างผู้รับจ้างโดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าในกรณีที่ผู้รับจ้างทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่ผู้ว่าจ้าง หรือจงใจทำให้ผู้ว่าจ้างเสียหาย ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าก่อนที่จำเลยจะได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้อำนาจหน้าที่ดูแลราชการขององค์การตลาด คณะกรรมการองค์การตลาดได้มีคำสั่งที่ ๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการร้องเรียนนายธีรชัย

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อนายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดว่าเรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล นายสำคัญมีจึงรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวงฯ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งประธานกรรมการองค์การตลาดให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ส่วนเรื่องการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักการตลาดสาขาบางคล้าถือว่ามิมูลกระทำความผิดทางวินัย ฐานช่วยเหลือผู้อื่นในทางที่จะทำให้เสียประโยชน์ขององค์การตลาด ฐานเป็นผู้ประพฤติชั่ว และฐานไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับองค์การตลาด ตลอดจนข้อบังคับ ระเบียบ แบบแผนขององค์การตลาด ตามข้อบังคับองค์การตลาดว่าด้วยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๐๙ มีความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัชและร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข ๑๓ การที่นายสำคัญกำหนดนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการร้องเรียนผู้อำนวยการองค์การตลาดดังกล่าว จึงเป็นการดำเนินการภายในอำนาจบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการองค์การตลาดตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มิได้เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย ควบคุมดูแล หรือการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ขององค์การตลาดซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดแต่ประการใด เพียงแต่เมื่อคณะกรรมการองค์การตลาดมีมติเลิกสัญญาจ้างอันเป็นผลให้ผู้ผู้อำนวยการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งแล้วจะต้องเสนอให้รัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งถอดถอนตามมาตรา ๒๐ ด้วยเท่านั้น เมื่อได้รับความจากทางใต้สวนพยานโจทก์ว่าวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์หานายสมิทธิ ดารากร ณ

อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน แม้จำเลยจะยังคงปฏิเสธข้อเท็จจริงในส่วนนี้ และนายสำคัญแจ้งเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก็ตาม แต่ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยรับว่าได้โทรศัพท์แก่นายสมิทธิให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันดังกล่าวออกไปอีก นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมอีกครั้งตามที่จำเลยแจ้งและนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดใหม่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ประกอบกับภายหลังที่คณะกรรมการองค์การตลาดทำการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัช และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง จำเลยกลับโทรศัพท์มาต่อนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัชทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง เป็นการเสียมรรยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมีขอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน หลังจากนั้นนายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่า

การที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแล องค์การตลาด และไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วน การประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มีขอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด นายสำคัญจึงมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประชุมในวันดังกล่าวว่าไม่ได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงที่ตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้มีการประชุมพิจารณาดำเนินการทางวินัยนายธีธัช และคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ รวม ๒ ครั้ง ในวันที่ ๒๓ และวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ไม่สามารถดำเนินการประชุมต่อไปได้อีก เนื่องจากจำเลยได้เสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งทั้งหมดเป็นผลให้นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ นาย ปฐม แหยมเกตุ และนายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล ซึ่งเป็นหนึ่งในกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงดังกล่าว พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาดและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงต่อไปได้ และการที่จำเลยเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่เป็นเหตุให้นายสำคัญ นาย ศักดิ์ศิลป์ นายพงศ์นิธย์ ศิธรารุ และนายปิยะชาติ อำนวยเวช พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด และคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ภายใต้การกำกับดูแลของจำเลยได้มีการนัดประชุม คณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ อีกครั้ง ในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยนายธีธัช ยังคงอยู่ในตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาด ตามเอกสารหมายเลข ล. ๒๓ อันทำให้มติของ คณะกรรมการองค์การตลาดในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ดังกล่าวต้องสิ้นผลไปโดยปริยาย เมื่อตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๖ กำหนดให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดแล้วเป็นอันพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แม้รัฐมนตรีจะมีอำนาจแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ ตามมาตรา ๑๔ รวมถึงมีอำนาจให้พ้นจากตำแหน่งได้ตามมาตรา ๑๗ (๓) ได้ก็ตาม แต่การที่จำเลยเสนอเรื่องให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ในกรณีดังกล่าวก็ไม่ปรากฏเหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการดังกล่าวก่อนครบวาระตามกฎหมาย แต่กลับเป็นการกระทำที่สอดคล้องกับที่จำเลยเคยให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวหลังจากที่จำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมจัดให้มีการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยว่าอาจมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการบางส่วน เมื่อรับฟังประกอบกับหลังจากจำเลยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่แล้ว คณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ซึ่งอยู่ภายใต้การแต่งตั้งของจำเลยได้มีคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีข้อร้องเรียนผู้อำนวยการองค์การตลาดอีกครั้ง ซึ่งผลการสอบสวนคณะกรรมการชุดนี้เห็นว่าไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่าผู้อำนวยการองค์การตลาดมีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือการกระทำใดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอราคา และไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่าผู้อำนวยการองค์การตลาดมีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่าบริหารงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง พฤติการณ์ของจำเลยทั้งหมดดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยที่จะช่วยเหลือนายธีธัชไม่ให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ เมื่อการดำเนินการทั้งหมดดังกล่าวเป็นเรื่องการบริหารงานบุคคลภายในขององค์การตลาด และเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการองค์การตลาด จำเลยเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลให้องค์การตลาดดำเนินกิจการไปตามวัตถุประสงค์ของการ

จัดตั้ง การกระทำของจำเลยจึงถือได้ว่าเป็นการใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือนายธีรชัยไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง และจำเลยย่อมเล็งเห็นได้ว่าการกระทำเช่นนี้ย่อมเกิดความเสียหายต่อการดำเนินการของคณะกรรมการองค์การตลาดในการปฏิบัติและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย จนเป็นผลให้มติของคณะกรรมการองค์การตลาดต้องสิ้นผลไป อันเป็นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑

นายเสรี เพศประเสริฐ

(อม. ๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑๓/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์

อุทธรณ์คัดค้าน

คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์

รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่า นายธีรช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูล จึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวน แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัดประชุมครั้งใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีรชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท.๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีรชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีรชกับให้ตั้งคณะกรรมการ

สอบสวนวินัยร้ายแรง วันเดียวกันหลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่เชื่อฟังและไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธิดีซึ่งทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธิดีไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่มีชอบ การประชุมไม่ผูกพันองค์การตลาด วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นการสอบสวนวินัยพ้นจากตำแหน่ง นายธิดีจึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด และหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วจำเลยสั่งการเป็นหนังสือว่าการประชุมมีชอบ ไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด และเสนอให้ปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาด เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือนายธิดีได้รับประโยชน์ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิจารณาข้อเท็จจริงโจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมายเลข ๒ (หน้า ๘ ถึง ๑๑) ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมายเลข ๓ (หน้า ๔๒ ถึง ๔๓) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข ๑๓ (หน้า ๕๙๐) แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ส่วนประเด็นการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางลำมีการสมยอมกันเสนอราคาโดยนายธีธัชมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข ๖ (แผ่นที่ ๓๘๔) ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมาย จ.๖ (แผ่นที่ ๓๘๕) นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ตารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อนโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อด. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมาย จ.๖ (แผ่นที่ ๓๘๗) เลื่อนการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามเอกสารหมาย จ.๑๘ (แผ่นที่ ๕๙๗ ถึง ๖๐๗) ช่วงบ่ายของวันเดียวกันขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิติ ศิธรารุ นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล สีนธุนาวา กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญ วันที่

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนาย อี๊ซซั๊งที่จำเลย เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายอี๊ซซั๊งไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสาร หมาย จ.๑๙ (แผ่นที่ ๖๑๔ และ ๖๑๕ กับแผ่นที่ ๖๑๗ และ ๖๑๘ ตามลำดับ) นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่ คณะกรรมการองค์การตลาดนัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืน คำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่ง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน ส่งหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙ นาฬิกา นัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือ เชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการ ประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด จึงเป็นการประชุมที่มิชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตาม เอกสารหมาย จ.๖ (แผ่นที่ ๔๒๒) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ ดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีอาญาแก่นายอี๊ซซั๊ง การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ได้ ฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเพราะมีการเลื่อนประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่ารัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เลื่อนการประชุมจริงหรือไม่ มติให้เลิกจ้างนายอี๊ซซั๊งเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้สัญญาสิ้นสุด ต่อมาจำเลยเสนอ

เรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน โดยมีกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม ๘ คน ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามา

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายหรือไม่ ที่โจทก์อุทธรณ์ว่า การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด ไม่ใช่งานนโยบายที่ต้องรอฟังจากรัฐมนตรี จำเลยมีหน้าที่กำกับดูแลตาม มาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยสั่งการให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หลังประชุมเสร็จ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ หนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อขณะนั้นยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลว่าการประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีชอบ แต่จำเลยวินิจฉัยถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายประจำโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ และผลของคำสั่งจำเลยตามหนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้างนายธีธัชตามมติคณะกรรมการองค์การตลาด เห็นว่า แม้ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ และมีอำนาจที่จะ (๒) วางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ แต่ตามมาตรา ๑๒ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ และเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมี

อำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงานอื่นได้ และมาตรา ๒๐ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ แม้ไม่ได้ความชัดว่าการที่นายสำคัญมีหนังสือเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเป็นเพราะเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดออกไปหรือไม่ ส่วนเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยอ้างว่าเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งจึงขอศึกษารายละเอียดขององค์การตลาดและต้องการมอบนโยบายก่อน นายสมิทธิแจ้งนายสำคัญ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่การที่จำเลยในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ชะลอการประชุมออกไปนั้น ศาลปกครองกลางได้วินิจฉัยไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองกลางคดีหมายเลขแดงที่ ๓๑๕/๒๕๕๙ ซึ่งเป็นคดีที่นายปิยะชาติเป็นผู้ฟ้องคดีฟ้องประธานกรรมการองค์การตลาดและคณะกรรมการองค์การตลาดเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับให้จ่ายค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์การทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการองค์การตลาด ค่าเบี้ยประชุมในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเงินสิทธิประโยชน์อื่น โดยวินิจฉัยว่า การที่คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยไม่ดำเนินการตามคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายประชา ประสพดี) ในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน ตามเอกสารหมายเลข ๗ และต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่

อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่า ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่โดยชอบในการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระการประชุมต่าง ๆ ได้โดยอิสระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลไม่มีอำนาจและหน้าที่สั่งการใด ๆ ที่เป็นการล่วงล้ำละเมิดอำนาจหน้าที่ประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดเกี่ยวกับการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระต่าง ๆ ของการประชุม ฟังไม่ขึ้น ตามเอกสารหมายเลข ล.๒๔ นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชและคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจช่วยเหลือให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด มหาศาลสิน และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไพรวลย์ธุรกิจ ร่วมกันสมยอมราคการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขางดงลำไย ทำให้องค์การตลาดเสียหาย และเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด ซึ่งต่อมามีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งได้ความจากนายสมิทธิให้การในชั้นไต่สวนของศาลว่า ครั้งแรกมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงตามมติคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เนื่องจากจำเลยสั่งให้การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ สิ้นผลและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดมีผลให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงต้องยุติการทำหน้าที่ ซึ่งต่อมานายสมิทธิประธานกรรมการองค์การตลาดคนใหม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เอกสารหมายเลข ล.๙ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กรณีการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาดสาขางดงลำไยว่า ไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่านายธีธัชมีการกระทำความผิดจะเข้าข่ายว่ามีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือการกระทำความผิดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอราคา และไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่ามีการกระทำความผิดจะเข้าข่ายว่าบริหารงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวก ตามเอกสาร

หมาย ล.๑๐ ในส่วนที่องค์การตลาดร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีนายธีธัช ชันไต้สวนของโจทก์ โจทก์ก็มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่นายธีธัชถูกกล่าวหาว่าจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขางค้ำในราคาสูงกว่าความเป็นจริง มีการสมยอมกันในการเสนอราคา กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่และร่วมกันกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีมติ ๘ คะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ว่า จากการไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังได้ว่าได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหา ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไป ตามเอกสารหมาย ล.๑๑ ทั้งการที่นายประชาธิปไตยเลขานุการของจำเลยมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย มีชอบและไม่ มีผลผูกพันองค์การตลาด ก็สอดคล้องกับที่ต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่า การที่คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยมีระเบียบวาระการประชุมที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา ๔.๒ การยกเลิกสัญญาและเลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด โดยการยกเลิกสัญญาและเลิกจ้างนายธีธัชไม่ปรากฏว่าได้ริเริ่มหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาด โดยมีขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การตลาด และการยกเลิกสัญญาจ้างเป็นขั้นตอนและวิธีการภายหลังจากนั้น กรณีจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ดังนั้น แม้ในขณะที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และจำเลยมีหนังสือลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ศาลปกครองสูงสุดยังไม่ได้มีคำพิพากษาดังกล่าว แต่ก็เห็นได้ว่าการเลิกจ้างนายธีธัชตามมติที่ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อ

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ยังไม่มีผลเป็นการถอดถอนนายธีธัชเพราะการถอดถอนเป็นอำนาจของ
 จำเลยซึ่งกำกับดูแลองค์การตลาด ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๒
 ทั้งหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด
 ก็เพียงให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเนื่องจากอยู่ในระหว่างกำลังศึกษาแนวทางและ
 ผลประกอบการขององค์การตลาดเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการมอบนโยบายและวางแนวทางการ
 บริหารงานขององค์การตลาด ซึ่งต่อมาจำเลยก็มอบนโยบายเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงฟังไม่ได้ว่า
 การที่จำเลยสั่งการให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕
 พฤศจิกายน ๒๕๕๕ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ การที่นายประชาธิปไตยมี
 หนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยความเห็นชอบของจำเลย และการที่จำเลยมีหนังสือลง
 วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นการก้าวก้าวแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาด
 และการที่นายธีธัชยังคงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาดต่อไปก็มีใช้ผลของคำสั่งจำเลยตาม
 หนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔
 ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่โจทก์อุทธรณ์ว่า บันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ลง
 วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่นายธีธัชนำเรียนนายสำคัญเพื่อให้เลื่อนการประชุมในวันที่ ๑๒
 พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เป็นเพียงหนังสือแจ้งเวียนในหลักการเพื่อให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
 ชะลอการดำเนินการโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วใน
 ระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาไว้อ่อน เป็นคนละเรื่องกับการสั่งการของจำเลยที่ให้ชะลอ
 การประชุม และการประชุมเพื่อพิจารณาโทษหรือเลิกจ้างนายธีธัชมิใช่การดำเนินการโครงการหรือเรื่อง
 สำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วดังที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
 ตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยถึง
 บันทึกข้อความดังกล่าวเพื่อเป็นเหตุผลสนับสนุนว่าจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิเพียงเพื่อขอให้

คณะกรรมการองค์การตลาดเลื่อนการประชุมออกไปเพื่อรอจำเลยมอบนโยบาย ไม่ได้วินิจฉัยว่าการประชุมเพื่อพิจารณาโทษหรือเลิกจ้างนายธีธัชเป็นการดำเนินการโครงการหรือเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วดังที่โจทก์อุทธรณ์ ที่โจทก์อุทธรณ์ว่า การที่จำเลยเสนอให้แต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม นางสาวกรประณม นายสมิทธิ นายชวันย์ สวัสดิ์-ชูโต และพลตำรวจตรี ปิยะ สอนตระกูล กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมกลับเข้ามาเป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ โดยนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมเป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำซึ่งจะต้องแต่งตั้งให้ครบหนึ่งในสามตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง นายสมิทธิเป็นผู้ที่จำเลยติดต่อสั่งการให้ชะลอการประชุม ส่วนนายชวันย์และพลตำรวจตรี ปิยะไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทำให้ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามาอีก มีผลทำให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิธย์ กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ สอดคล้องกับการที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญหลังการประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่าประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่าอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการองค์การตลาดบางส่วน การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้วมีมติเลิกจ้างนายธีธัช แม้การเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดเป็นอำนาจของจำเลยในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยที่กระทำได้โดยชอบ แต่มูลเหตุที่มีการปรับเปลี่ยนเป็นเรื่องข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่มีต่อนายธีธัช เป็นการกระทำเพื่อมิให้การประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เป็นการก้าวก้าวการทำงานของคณะกรรมการองค์การตลาด เห็นว่า ในส่วนของนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมเป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่

กระทรวงการคลังจัดทำ ซึ่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการ
โดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่
กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เมื่อการ
แต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมกลับเข้ามา
อีกซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนกรรมการที่กฎหมายกำหนด จึงมิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะ
ชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิธิต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่
พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช สำหรับนายสมิทธิซึ่งลงมติในการ
ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้เลิกจ้างและดำเนินการ
สอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ดังนั้น การที่จำเลยติดต่อสั่งการให้ชะลอการประชุมผ่านนายสมิทธิก่อนที่จะ
จะมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันดังกล่าวจึงมิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสมิทธิได้รับ
แต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ และมีข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะ
ชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิธิต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่
พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช ส่วนนายชาวันย์และพลตำรวจตรี
ปิยะ เมื่อพิจารณาถึงกรณีของนางสาวกรประณมที่เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงนายธีธัชและ
ไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่
ดังนั้น การที่นายชาวันย์และพลตำรวจตรีปิยะไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงมิใช่
ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ และมีข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้
นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิธิต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมี
สาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช ทั้งตาม
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๔ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธาน

กรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระเมื่อ (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้การแต่งตั้งและพ้นจากตำแหน่งเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี โดยมีได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของการที่คณะรัฐมนตรีจะให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระไว้ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานของคณะกรรมการองค์การตลาดทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ไม่เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ และไม่มีความผิดตามฟ้อง ที่โจทก์อุทธรณ์ว่า การกระทำเกี่ยวกับคดีนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติในการประชุมครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอดถอนจำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่งแล้ว ในคดีอาญาจึงเป็นความผิดเช่นเดียวกัน เห็นว่า ในคดีอาญาการที่ศาลจะลงโทษจำเลยต้องฟังได้ว่าการกระทำความผิดและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้นจึงจะลงโทษได้ เมื่อคดีนี้ยังฟังไม่ได้ดังกล่าวจึงไม่อาจลงโทษจำเลยได้ และที่โจทก์อุทธรณ์โดยอ้างคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อิศวเหม จำเลย มาเทียบเคียงคดีนี้นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแตกต่างกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงวินิจฉัยและพิพากษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ทุกข้อฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายพศวัจน์ กนกนาก

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑๓/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้รับพระบรมราชองค์การโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย สังกัดกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับมีสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาด

ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ส่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกรณีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย กับให้ตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง หลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่า จัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติแก่จำเลย ในวันที่ ๑๖

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีรชัชหังที่เป็นรัฐมนตรีที่กำลังโดนดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีรชัชหังไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขาธิการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้กำกับดูแลองค์การตลาดมีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อกฎหมาย การประชุมดังกล่าวจึงไม่ผูกพันองค์การตลาด ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ และแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นการสอบวินัยพ้นจากตำแหน่ง นายธีรชัชหังไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาดและหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วประกอบพฤติกรรมอื่น ๆ เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีรชัชหังไม่ให้เกิดดำเนินการทางวินัย เป็นเหตุให้นายธีรชัชหังได้ประโยชน์ องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์รายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีนายสำคัญ ธรรมรัตน์ เป็นประธานกรรมการองค์การตลาด นายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา เป็นรองประธานกรรมการองค์การตลาด นายธีรวิทย์ สุขสะอาด เป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ มีหนังสือร้องเรียนเป็นบัตรสนเท่ห์ถึงเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีรวิทย์ ไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญมีบันทึกรายงานตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมา ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความของสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๔๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า การจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางลำภู มีการสมยอมกันเสนอราคา โดยนายธีรวิทย์ ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาดมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจ ขอให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีรวิทย์และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ

นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบ นโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๘ นัดประชุม คณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ.๑๕ ต่อมาวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอการประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุม นายธีธัช แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกทำหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่ง การข้างต้น และปัญหาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อน การประชุมคณะ กก. อด. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมี หนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ.๑๗ ต่อมา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตในโครงการก่อสร้างอาคารทรงไทย สำนักงานตลาด สาขาบางคล้า ของนายธีธัช โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกสัญญาจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการ

องค์การตลาด และให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการจัดจ้าง ตามเอกสารหมายเลข ๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิธย์ ศิธรราชู นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายจิรพล สินธุนาวา กรรมการ องค์การตลาดชุดที่ประชุมเล็กจ้างนายธีธัช กำลังรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์มาหานายสำคัญ ต่อมาวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุม เรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสีย มารยาทมาก เรื่องทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข ๑๙ ต่อมาวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุม คณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่า การที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุม คณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วย ว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือ เชิญประชุมเวลา ๙.๐๐ น. และนัดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น. กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญ ประชุมเป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็น การประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้น การประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มิชอบ

และไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด แต่อย่างใด ตามเอกสารหมายเลข ๑๖ ต่อมาวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาติปัติยชัยแจ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชว่าไม่ได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหาร ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ และทำให้สัญญาสิ้นสุดตามข้อ ๕.๑ ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยและให้ดำเนินคดีอาญากับนายธีธัชตามเอกสารหมายเลข ๒๐ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง เป็นเหตุให้กรรมการหลายคนพ้นจากตำแหน่ง กรรมการองค์การตลาด

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ประการแรกว่า การกระทำของจำเลยที่เข้าไปแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในเรื่องการถอดถอนนายธีธัช เป็นการกระทำที่ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้...คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ...ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย แต่คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ใช้ตำแหน่ง

หน้าที่ก้ำก่ายการทำงานหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาด เป็นเหตุให้นายธีธัช หรือตนเอง ได้รับประโยชน์และเกิดความเสียหายแก่องค์การตลาด หรือกระทรวงมหาดไทย จึงเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และมีคำขอให้ลงโทษท้ายฟ้อง ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ ซึ่งเป็นฐานความผิดหลักที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาคืออยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการขัดกับมาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ อีกทั้งการกระทำเดียวกันของจำเลยดังกล่าวนี้ ได้มีการดำเนินการเสนอไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้พิจารณาว่า การกระทำของจำเลยขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช๒๕๕๐หรือไม่ ต่อมาสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้ถอดถอนจำเลยออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่ทั้งนี้มติดังกล่าวไม่ผูกพันหรือกระทบกระเทือนการพิจารณาของศาลในคดีนี้ว่าจำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นเดียวกัน เนื่องจากการตรวจสอบการดำเนินการของรัฐมนตรีหรือฝ่ายบริหาร อาจกระทำได้หลายวิธีและโดยองค์กรที่ต่างกัน ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดจำกัดให้ดำเนินการเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่ง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่วินิจฉัยในประเด็นนี้ให้ จึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

คดีมีปัญหาข้อเท็จจริงต้องวินิจฉัยว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้ำก่ายแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง เป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า จำเลยมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

พ.ศ.๒๕๓๔ โดยมีอำนาจดูแลให้รัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้สำเร็จลุล่วงไปเท่านั้น กฎหมายมีวัตถุประสงค์แบ่งแยกอำนาจของรัฐมนตรีกับอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ต่างหากจากกัน การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๓๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธิดีชัยเป็นกิจการภายในของคณะกรรมการองค์การตลาด จำเลยมีหน้าที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การสั่งเลื่อนหรือชะลอการประชุมหลายครั้ง การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดของจำเลย มีเจตนาพิเศษเพื่อช่วยเหลือนายธิดีชัย มิให้ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การตลาด ขอให้ลงโทษจำเลยตามฟ้องนั้น เห็นว่า การที่บุคคลใดจะรับผิดชอบอาญาหรือไม่ ต้องพิจารณาจากการกระทำและเจตนาของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ มีองค์ประกอบความผิดได้แก่ ประการแรก เป็นเจ้าพนักงาน ประการที่สองปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และประการที่สาม เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หมายถึงผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมาย เมื่อจำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จำเลยจึงเป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๓๖ มาตรา ๑๒ ปัญหาว่าจำเลยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือไม่ แม้ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๓๖ มาตรา ๑๙ กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาดว่า คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการ

ขององค์การ และมีอำนาจที่จะ (๒) วางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ (๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนชั้นเงินเดือน การตัดเงินเดือน การลดเงินเดือน และการถอดถอนพนักงาน.... ซึ่งหมายความว่า คณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดประชุมเพื่อดำเนินการทางวินัยพนักงานของตน อันถือเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาดในการบริหารภายในองค์กรอยู่แล้วโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรี แต่สำหรับตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาด ซึ่งเป็นตำแหน่งบริหารแล้ว พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ บัญญัติไว้ว่า ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ดังนั้นหากมีการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาด รัฐมนตรีที่มีอำนาจกำกับดูแล ย่อมมีอำนาจในการพิจารณาถอดถอนด้วย ได้ความจากทางใต้สวนว่า จำเลยมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ แม้การดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงจะมีขึ้นก่อนที่จำเลยจะเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยเริ่มมีการร้องเรียนการดำเนินงานของนายธีธัชรวม ๘ ประเด็นเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ และมีการตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงจนมีผลสรุปเหลือเพียงประเด็นเดียว คือเรื่องการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือถึงประธานกรรมการองค์การตลาดให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งการประชุมเพื่อดำเนินการทางวินัยโดยปกติถือเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาดที่จะต้องประชุมพิจารณา แต่เมื่อจำเลยได้รับตำแหน่งแล้ว การดำเนินการทางวินัยเพื่อถอดถอนตำแหน่งบริหารคือ ผู้อำนวยการตลาดนั้น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจถอดถอนด้วยภายหลังจากที่คณะกรรมการองค์การตลาดเห็นชอบตามนัยแห่งมาตรา ๒๐ หาใช้อำนาจที่แตกต่างหากจากกันไม่ แต่เป็นการให้

ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงกว่าพิจารณาทบทวนอีกครั้งเนื่องจากเป็นการแต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหารระดับสูง สอดคล้องกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๒๐๙.๑/ว.๑๐๘ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นหนังสือเวียนถึงรัฐวิสาหกิจทุกแห่งเพื่อถือปฏิบัติ ระบุถึงกระบวนการแต่งตั้งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจว่า รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจพิจารณาตามกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ ซึ่งการแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจถือเป็นงานเฉพาะในทางนโยบาย เพราะผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นบุคคลที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้การวางนโยบายขององค์กรจากรัฐมนตรีที่กำกับดูแล อีกทั้งตามบันทึกข้อความของกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท.๐๒๑๑.๖/ว. ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีข้อความเพื่อแจ้งเวียนทราบแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้ชะลอโครงการและเรื่องสำคัญออกไปก่อน จนกว่าจะทราบข้อมูลหรือนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯให้ดำรงตำแหน่งใหม่เสียก่อน สำหรับการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น แม้โจทก์จะมีนายสำคัญและนายสมิทธิให้การและเบิกความว่า วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสมิทธิบอกนายสำคัญว่า จำเลยสั่งการด้วยวาจาทางโทรศัพท์ขอให้ชะลอการประชุม แต่จำเลยให้การและนำสืบปฏิเสธว่า จำเลยไม่ได้โทรศัพท์ไปหานายสมิทธิในวันดังกล่าว เพราะขณะนั้นยังไม่ทราบว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะมอบหมายให้จำเลยกำกับดูแลหน่วยงานใด จำเลยเพิ่งทราบว่าจำเลยมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงน่าจะเชื่อตามที่จำเลยนำสืบ เนื่องจากไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นใดที่จำเลยต้องแจ้งให้ชะลอการประชุมในหน่วยงานที่จำเลยยังไม่ทราบว่าตนต้องเป็นผู้กำกับดูแล ทั้งเป็นการกล่าวอ้างลอยๆไม่ปรากฏหลักฐานว่าจำเลยได้ใช้โทรศัพท์สั่งการจริงหรือไม่ การเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๔ จึงน่าจะ

เชื่อว่า เป็นไปตามที่ระบุในเหตุผลที่เลื่อนคือ เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มอบ นโยบายในการปฏิบัติงานแก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ แสดงว่านาย สำคัญเข้าใจและทราบถึงธรรมเนียมปฏิบัติที่มีมา แต่สำหรับเหตุการณ์วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน หลังจากจำเลยทราบว่าได้กำกับดูแลองค์การตลาดแล้ว จำเลยรับว่าได้ใช้โทรศัพท์ติดต่อหานายสำคัญ แต่ติดต่อไม่ได้ จึงติดต่อไปทางนายสมิทธิเพื่อขอให้แจ้งนายสำคัญว่า หากมีการประชุมใดๆ ก็ขอให้ ชะลอไปก่อน เพื่อรอให้จำเลยไปมอบนโยบาย โดยจำเลยให้การว่า รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แนะนำให้จำเลยแจ้งไปยังหน่วยงานที่กำกับดูแลว่าควรชะลอการพิจารณา เรื่องสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมา และจำเลยต้องการทราบผลประกอบการและมอบนโยบาย ก่อน องค์การตลาดไม่ควรตัดสินใจเรื่องใดไป ในวันประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญ ได้เลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๗ ซึ่งเป็นการ เลื่อนการประชุมออกไปเพียง ๓ วัน ภายหลังจากจำเลยเข้ากำกับดูแลองค์การตลาด และในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้การและเบิกความว่า ขณะที่กำลังปฏิบัติราชการนอกกระทรวงได้รับ แจ้งจากนายประชาติปัทม เลขานุการของจำเลยว่า คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมไปแล้ว และมีมติเลิกจ้างนายธีธัช และตั้งผู้อำนวยการองค์การตลาดใหม่ทันทีคือ นายปิยะชาติ อำนาจเวช มี พนักงานองค์การตลาดกว่า ๓๐ คน มาร้องขอความเป็นธรรม จำเลยจึงสั่งการให้ฝ่ายกฎหมายรับ เรื่องไว้ และได้ใช้โทรศัพท์ติดต่อไปหานายสำคัญเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงและรายงานข้อเท็จจริงให้ ทราบว่าเหตุใดจึงฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ทั้งวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์ สื่อมวลชนว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้จำเลยทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องการ ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง เป็นการเสียมารยาท

และในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย เลขานุการจำเลยมีหนังสือถึงนายสำคัญและคณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่า การประชุมวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน เป็นการประชุมที่ไม่ชอบขัดต่อกฎหมายและไม่ผูกพันองค์การตลาดนั้น จากลำดับเหตุการณ์ทั้งหมดไม่ปรากฏว่ามีกรณีเร่งด่วนประการใดที่คณะกรรมการองค์การตลาดต้องรีบจัดประชุมเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่นายอิธ ทั้งที่นายสำคัญก็เบิกความรับว่าเคยปรึกษานายชูชาติ หาญสวัสดิ์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ควรเลื่อนประชุมหรือไม่ นายชูชาติให้ความเห็นว่า ถ้าไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนให้เลื่อนไป แสดงว่าการประชุมถอดถอนนายอิธไม่ใช่เรื่องด่วน นายสำคัญจึงมีหนังสือให้เลื่อนการประชุมมาแล้ว เมื่อจำเลยได้มีคำขอให้ชะลอการประชุม และตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งจนถึงวันที่คณะกรรมการมีมติเลิกจ้างนายอิธไปแล้ว จำเลยเบิกความว่าไม่ทราบรายละเอียด ไม่มีผู้ใดโดยเฉพาะนายสำคัญมาอธิบายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของนายอิธเลย นายสำคัญเบิกความรับว่า ภายหลังมีมติเลิกจ้างนายอิธ นายสำคัญก็ไม่ได้มีหนังสือนำเสนอขอความเห็นชอบจากจำเลยในฐานะรัฐมนตรี รวมถึงการที่นายสำคัญนำความเข้าปรึกษานายชูชาติ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีคนก่อนได้ แต่กลับไม่ชี้แจงแก่จำเลยซึ่งเป็นรัฐมนตรีปัจจุบัน และนายสมิทธิเบิกความรับว่ามีการทำหนังสือชี้แจง แต่เป็นการชี้แจงไปที่ปลัดกระทรวงมหาดไทย ไม่ใช่จำเลยอีก ทั้งเป็นการเลื่อนประชุมออกไปหลังจากที่จำเลยเข้าดูเลขาธิการตลาดแค่ ๓ วัน และมีกรรมการเข้าประชุมเพียงแค่ ๘ คน จาก ๑๔ คน เนื่องจากกรรมการหลายคนลา และไม่ทราบล่วงหน้า จึงเป็นการประชุมที่มีลักษณะรีบร้อน เร่งด่วน เพื่อพิจารณาถอดถอนบุคคลคนเดียวโดยไม่รอฟังนโยบายหรือคำขอให้ชะลอไปก่อนจากรัฐมนตรี ไม่ปรากฏจากทางไต่สวนของโจทก์ว่า จำเลยรู้จักนายอิธ หรือมีความสัมพันธ์ที่สนิทมากน้อยเพียงใด หรือมีพฤติการณ์ที่เข้าไปแทรกแซงสั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยมีมติไปในทางใด อันจะพึงแปลได้ว่า จำเลยมีเจตนาที่จะช่วยเหลือนายอิธให้รอด

พันโททางวินัย กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า จำเลยมีเจตนาเพียงต้องการจะให้ชะลอการประชุม เพื่อให้จำเลยมอบนโยบายตามธรรมเนียมปฏิบัติเสียก่อน ซึ่งปรากฏว่าจำเลยมอบนโยบายแก่ องค์การตลาดวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมาย จ.๒๕ การกระทำของจำเลยที่ทำให้ สัมภาษณ์สื่อมวลชน หรือโทรศัพท์ไปต่อนายสำคัญ จึงเป็นเพียงการแสดงความไม่พอใจที่ผู้บริหาร และคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ปฏิบัติตามหรือเพิกเฉยต่อคำสั่งของรัฐมนตรี แต่หาได้ทำสิ่งใดอัน เป็นการละเว้นหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบไม่ เพราะจำเลยเป็นผู้มีอำนาจให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๒๐ ด้วย มิได้เป็นการกระทำเกินขอบอำนาจหน้าที่แต่อย่างใด นอกจากนี้การที่นายธีธัชมิได้ถูกถอด ถอน หรือถูกเลิกจ้างจากตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาด มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยใน การเข้าแทรกแซง เพราะดุลพินิจในการลงมติเป็นของคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ และเมื่อมี การนำเรื่องเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผลสุดท้ายคณะกรรมการ ป.ป.ช.มีความเห็นว่า ข้อกล่าวหา ขององค์การตลาดต่อนายธีธัช ที่ว่านายธีธัชกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ดำเนินการจัดจ้าง ปรับปรุงอาคารทรงไทย สำนักงานตลาดสาขาบางคล้าในราคาสูงกว่าความจริง มีการสมยอมราคา ไม่มีมูลและตกไป ตามรายงานและสำนวนคดีของ ป.ป.ช. ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ซึ่งไม่เกี่ยวข้อง กับการกระทำของจำเลย จำเลยมิได้ทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย นอกจากนี้การที่จำเลย ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ทำให้กรรมการ ๔ คน ไม่ได้กลับเข้ามาเป็นกรรมการ ได้แก่ นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนาย พงศ์นิตย์ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ.๒๕๔๖ บัญญัติว่า ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงสภาระ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ออก แสดงว่าจำเลยซึ่งเป็นรัฐมนตรีที่มีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดมีอำนาจ ที่จะปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดได้ โดยไม่จำเป็นต้องครบวาระ และเป็นการ

ปรับเปลี่ยนเมื่อเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โดยจำเลยเบิกความว่า เหตุที่กรรมการบางคนไม่ได้กลับเข้ามาเป็นกรรมการชุดใหม่ จำเลยมีเหตุผล เช่น นายสำคัญบริหารองค์กรแตกแยก ไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐมนตรี ไม่ชี้แจง ไม่มาพบ ส่วนนายปิยะชาติมีคดีอาญาติดตัว ๓ คดี เป็นต้น โดยเป็นการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม เมื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีก็ได้ให้ความเห็นชอบและไม่มีข้อทักท้วง แต่คณะกรรมการที่เข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ก็มีกรรมการชุดเดิมที่เป็นชุดที่ลงมติเลิกจ้างนายธีรชัยกลับเข้ามาได้แก่นายสมิทธิ นายปฐม แหยมเกตุ นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ นายจิรพล สินธุนาวา แสดงให้เห็นว่า หากจำเลยประสงค์จะกลั่นแกล้งกรรมการองค์การตลาดแล้ว จำเลยก็น่าจะปลดและไม่แต่งตั้งกรรมการชุดดังกล่าวกลับเข้ามาอีก พยานหลักฐานตามทางใต้สวนของโจทก์ ปรากฏว่าการกระทำของจำเลยไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ และไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ เนื่องจากจำเลยไม่ได้ใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรชัย ผู้อำนวยการตลาดเพื่อช่วยเหลือให้นายธีรชัยรอดจากถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง และไม่ป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกฟ้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน/.

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓	

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมาย

ให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยัง กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จำเลย จะได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้ นัดประชุมครั้งใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดย อ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่ง เปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกับให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง วันเดียวกันหลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการ

ไม่เชื่อฟังและไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีชซึ่งที่เป็น รัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีชไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยถึงประธานกรรมการและ คณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่มิชอบ การประชุมไม่ผูกพันองค์การ ตลาด วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นาย ประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการเลิกจ้างนายธีชต้องพ้นจากตำแหน่ง นายธีช จึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยัง ไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด และหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วจำเลยสั่งการเป็น หนังสือว่าการประชุมมิชอบ ไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด และเสนอให้ปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การ ตลาด เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีชได้รับประโยชน์ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ตรวจสอบพยานหลักฐานในชั้นไต่สวนประกอบรายงานการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมายเลข จ.๒ (หน้า ๘ ถึง ๑๑) ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมายเลข จ.๓ (หน้า ๔๒ ถึง ๔๓) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๓ (หน้า ๕๙๐) แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ส่วนประเด็นการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางคล้ามีการสมยอมกันเสนอราคาโดยนายธีธัชมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๔) ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๕) นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อนโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกทำหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อด. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๖) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ (หน้า ๓๘๗) เลื่อนการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัช และผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนาจเวช กรรมการองค์การตลาดทำหน้าที่ผู้อำนวยการ

องค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามเอกสารหมาย จ.๑๘ (หน้า ๕๙๗ ถึง ๖๐๗) ช่วงบ่ายของวันเดียวกัน
 ขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิตย์ ศิริราช นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และผู้ช่วย
 ศาสตราจารย์จิรพล สีนธุนาวา กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์
 ถึงนายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และ
 ไทยรัฐออนไลน์ว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของ
 นายอี๊ซทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายอี๊ซ
 ไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมีขอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน
 ตามเอกสารหมาย จ.๑๙ (หน้า ๖๑๔ และ ๖๑๕ กับหน้า ๖๑๗ และ ๖๑๘ ตามลำดับ)
 นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของ
 จำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙
 พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้
 ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่คณะกรรมการองค์การตลาด
 นัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการ
 กระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
 องค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน ส่งหนังสือเชิญประชุม
 เวลา ๙ นาฬิกา นัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการ
 นัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง
 ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดย
 เร่งด่วนแต่อย่างใด จึงเป็นการประชุมที่มีขอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตามเอกสารหมาย จ.๖
 (หน้า ๔๒๒) นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน
 ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัย

และดำเนินคดีอาญาแก่นายธีธัช การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ได้ฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเพราะมีการเลื่อนประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เลื่อนการประชุมจริงหรือไม่ มติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๐ (หน้า ๖๑๙ ถึง ๖๒๑) ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๒ (หน้า ๖๔๖ ถึง ๖๔๙) โดยมีกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม ๘ คน ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามา ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๔ (หน้า ๘๐๓ ถึง ๘๐๔) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๔ กับมาตรา ๑๗ (๓)

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชเป็นเหตุให้องค์กรตลาดได้รับความเสียหายอันเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด ไม่ใช่งานนโยบายที่ต้องรอฟังจากรัฐมนตรี จำเลยมีหน้าที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยสั่งการให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หลังประชุมเสร็จ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อขณะนั้นยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีชอบ แต่จำเลยวินิจฉัยถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายประจำโดยไม่มี

กฎหมายให้อำนาจไว้ และผลของคำสั่งจำเลยตามหนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้างนายธีธัชตามมติคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิติกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ มีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีมติเลิกจ้างนายธีธัช นั้น ในปัญหานี้แม้จะได้ความตามคำเบิกความนายสมิทธิ รองประธานกรรมการองค์การตลาดว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยอ้างว่าต้องการมอบนโยบายก่อน นายสมิทธิแจ้งนายสำคัญ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เห็นว่า แม้การจัดการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดมิใช่งานนโยบายของรัฐมนตรีโดยตรงก็ตาม แต่เมื่อคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาด ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ กรณีจึงมีเหตุที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะชะลอการประชุมออกไปก่อนเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนได้ ประกอบกับมีบันทึกข้อความของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่แจ้งเวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอการดำเนินโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้มีการเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาไว้ก่อน แม้การประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในคดีนี้จะไม่ใช่โครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วก็ตาม แต่หากจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการก็ย่อมจะมีมติเพื่อควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ อันอาจเกี่ยวพันหรือกระทบต่อนโยบายของรัฐมนตรีได้ ซึ่งข้อนี้จะเห็นได้จากนาย

สำคัญได้มีหนังสือเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำเลยก็มีได้ขอให้ชะลอเรื่องกรณีการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชโดยเฉพาะเจาะจง ทั้งจำเลยขอให้ชะลอการประชุมออกไปเพียงระยะหนึ่งเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายก่อนซึ่งก็เป็นเวลาไม่นานนัก นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชและคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีมีส่วนรู้เห็นเป็นใจช่วยเหลือให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด มหาศาลสิน และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไพรวลย์ธุรกิจ ร่วมกันสมยอมราคาการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขางดงท่า ทำให้องค์การตลาดเสียหาย และเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น ปรากฏว่าต่อมานายสมิทธิประธานกรรมการองค์การตลาดคนใหม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เอกสารหมาย ล.๙ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กรณีการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาดสาขางดงท่าว่า ไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่านายธีธัชมีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือการกระทำใดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอราคา และไม่มีพยานหลักฐานแสดงว่ามีการกระทำอันจะเข้าข่ายว่าบริหารงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวก ตามเอกสารหมาย ล.๑๐ ในส่วนที่องค์การตลาดร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีนายธีธัช ขึ้นไต่สวนของโจทก์ โจทก์ก็มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่นายธีธัชถูกกล่าวหาว่าจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาง

คล้าในราคาสูงกว่าความเป็นจริง มีการสมยอมกันในการเสนอราคา กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่และร่วมกันกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีมติ ๘ คะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ว่า จาก การไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังได้ว่าได้กระทำความผิด ตามที่กล่าวหา ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไป ตามเอกสารหมาย ล.๑๑ และศาลปกครองสูงสุด ได้วินิจฉัยไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่าการประชุมของคณะกรรมการ องค์กรตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง การยกเลิกสัญญาและเลิกจ้างนายธีธัชเป็น ผู้อำนวยการองค์กรตลาด ไม่ปรากฏว่าได้รับหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยด้วยในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการองค์กรตลาด โดยมีขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์กรตลาด และการ ยกเลิกสัญญาจ้างเป็นขั้นตอนและวิธีการภายหลังจากนั้น กรณีจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์กรตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ประธานและคณะกรรมการองค์กรตลาดมีอำนาจหน้าที่โดยชอบในการกำหนดวันประชุมและเนื้อหา วาระการประชุมต่าง ๆ ได้โดยอิสระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลไม่มีอำนาจ และหน้าที่สั่งการใด ๆ ที่เป็นการล่วงล้ำละเมิดอำนาจหน้าที่ประธานและคณะกรรมการองค์กรตลาด เกี่ยวกับการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระต่าง ๆ ของการประชุม ฟังไม่ขึ้น ดังนั้น แม้ในขณะที่ยาย ประชาธิปไตยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และ จำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ศาลปกครองสูงสุด ยังไม่ได้มีคำพิพากษาดังกล่าว แต่ก็เห็นได้ว่าการเลิกจ้างนายธีธัชตามมติที่ประชุมคณะกรรมการองค์กร ตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ยังไม่มีผลเป็นการถอดถอนนายธีธัชเพราะการถอดถอนเป็น อำนาจของจำเลยซึ่งกำกับดูแลองค์กรตลาด ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์กรตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ทั้งหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดก็เพียงให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเนื่องจากอยู่ในระหว่างกำลังศึกษาแนวทางและผลประกอบการขององค์การตลาดเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการมอบนโยบายและวางแนวทางการบริหารงานขององค์การตลาด ซึ่งต่อมาจำเลยก็มอบนโยบายเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของการที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาด เมื่อนายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม แหยมเกต และนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำ ซึ่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น เมื่อการแต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณมกลับเข้ามาอีกซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนกรรมการที่กฎหมายกำหนด สำหรับนายสมิทธิซึ่งลงมติในการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้เลิกจ้างและดำเนินการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ดังนั้น การที่จำเลยติดต่องั่งการให้ชะลอการประชุมผ่านนายสมิทธิก่อนที่จะมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันดังกล่าวจึงมิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสมิทธิได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ส่วนนายชาวันย์ สวัสดิ์-ชูโต และพลตำรวจตรี ปิยะ สอนตระกูล เมื่อพิจารณาถึงกรณีของนางสาวกรประณมที่เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงนายธีธัชและไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ดังนั้น การที่นายชาวันย์และพลตำรวจตรี ปิยะ ไม่ได้เข้าประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทำให้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ก็ดี และการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดดังกล่าวนี้ล้วนแต่มิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์

และนายพงศ์นิติต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การ ตลาดชุดเดิมที่มีมติเลิกจ้างนายธีรัช ซึ่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ (๓) ก็ได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของการที่รัฐมนตรีจะให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระไว้ และการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดก็ปรากฏว่าเป็น แนวทางดำเนินการที่รัฐมนตรีคนก่อนกระทำอยู่เป็นปกติ หากใช่เป็นการกระทำที่มีลักษณะผิดแผกแตกต่าง ไปจากแนวทางปฏิบัติเดิมอันจะเป็นข้อพิพาท ส่วนที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอดถอนจำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่ง ก็เป็นการตรวจสอบโดยองค์กรที่ต่างกัน ซึ่งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบังคับให้ศาลต้องผูกพันวินิจฉัยเป็น อย่างเดียวกัน ส่วนที่โจทก์อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดี หมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อัศวเหม จำเลย มาในอุทธรณ์ ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแตกต่างกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงวินิจฉัยและพิพากษาให้เป็นไปใน แนวทางเดียวกันได้ เมื่อไม่ปรากฏพฤติการณ์อื่นใดนอกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏดังกล่าวว่าจำเลยให้ ะลอกการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อรื้อจำเลยมอบนโยบาย จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้ตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาด ในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรัชเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย และไม่เป็ นความผิดตามฟ้อง อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล

(อม. ๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๑๓ / ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่
๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการ
การเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมาย

- ๒ -

ให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนไปยัง กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลง วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการ องค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จำเลยจะได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึง มีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใหม่ยังไม่ได้มีการ มอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุม นายธีธัช แจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตาม

- ๓ -

ข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีรชกรณี กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย กับให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง หลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติแก่จำเลย ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องการทุจริตของนายธีรชกรทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีรชกรไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง การประชุมดังกล่าวจึงไม่ผูกพันองค์การตลาด ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและมีมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการ

- ๔ -

เลิกจ้างนายธีธัชต้องพ้นจากตำแหน่ง นายธีธัชจึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมในขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาดและหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วประกอบพฤติกรรมอื่น ๆ เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย เป็นเหตุให้นายธีธัชได้ประโยชน์ องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๗๒ และ ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์รายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้สอบสวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียน

- ๕ -

การปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาด ตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาด มีบันทึกรายงานผลการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความ สำนักงานปลัดกระทรวงที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้นายสำคัญ สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ส่วนประเด็นการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงาน ตลาดสาขาบางลำไยมีการสมยอมกันเสนอราคาโดยนายธีธัชผู้อำนวยการองค์การตลาดมีส่วนร่วมรู้เห็น เป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิด อาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบ นโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๘ นัดประชุม คณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข ๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา ให้ชะลอ การประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการ

- ๖ -

ประชุมนายอิทธิขันธ์แก่น้ำสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายอิทธิขันธ์แก่น้ำบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อด. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อน จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายอิทธิขันธ์ สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาดด่วนมาก ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๗ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายอิทธิขันธ์โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายอิทธิขันธ์เป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายอิทธิขันธ์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิตย์ ศิธรราช นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายจิรพล สินธุนาวา กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์มาหา นายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องการทุจริตของนายอิทธิขันธ์ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายอิทธิขันธ์ไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบและอาจมีการเปลี่ยนแปลงกรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๙ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือ

- ๗ -

สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙.๐๐ น. และนัดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น. กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุมเป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้น การประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มีขอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด ตามเอกสารหมายเลข ๑๖ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน เป็นเหตุให้นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ อำนวยเวช นายพงศ์นิธย์ พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์มีว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง เป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายตามฟ้องหรือไม่ ที่โจทก์อุทธรณ์ว่า

- ๘ -

การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด จำเลยมีหน้าที่เพียงกำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ แต่ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยโทรศัพท์สั่งให้ชะลอการประชุม ซึ่งในขณะนั้นเป็นเวลาก่อนที่จำเลยได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด จึงเป็นการใช้อำนาจนอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย นั้น เห็นว่า แม้ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ จะให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ แต่ตามมาตรา ๑๒ ของบทบัญญัติดังกล่าวก็ได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ ทั้งยังให้อำนาจรัฐมนตรีเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงานขึ้นได้ จากบทบัญญัติดังกล่าวย่อมแสดงว่าการดำเนินการของคณะกรรมการในการควบคุมกิจการโดยทั่วไปขององค์การ โดยเฉพาะการวางนโยบาย ย่อมต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรี ซึ่งต้องกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการในการควบคุมกิจการโดยทั่วไปขององค์การตลาดรวมทั้งการวางนโยบายให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐมนตรีและให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในการเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในครั้งแรก นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ

- ๙ -

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และในการเลื่อนการประชุมในครั้งถัดมาซึ่งเดิมเลื่อนไปกำหนดนัดประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก็ได้ความจากนายสมิทธิ ดารารณ อยุธยา รองประธานคณะกรรมการองค์การตลาดในขณะเกิดเหตุ พยานโจทก์ว่า จำเลยโทรศัพท์มาหาพยานเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ สั่งให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดโดยอ้างว่าเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งจึงขอศึกษารายละเอียดขององค์การตลาดและต้องการมามอบนโยบายก่อน ซึ่งเจือสมกับคำเบิกความของจำเลยที่ว่า เมื่อจำเลยได้รับทราบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าจะมอบหมายให้จำเลยกำกับดูแลองค์การตลาด จำเลยเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานขององค์การตลาดให้สอดคล้องกับนโยบายที่จำเลยจะได้มอบหมาย จึงขอทราบผลประกอบการขององค์การตลาดและมอบนโยบายให้แก่องค์การตลาดก่อน แต่จำเลยไม่สามารถติดต่อนายสำคัญ ประธานกรรมการองค์การตลาดได้ จำเลยจึงได้โทรศัพท์ไปยังนายสมิทธิขอให้แจ้งนายสำคัญว่าในช่วงเวลาดังกล่าวหากจะมีการประชุมใดๆ ขอให้ชะลอไปก่อนเพื่อรอให้จำเลยได้เข้าไปมอบนโยบาย ซึ่งขณะนั้นจำเลยก็ไม่ทราบว่าจะมีการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และจะประชุมกันในเรื่องใด การที่จำเลยโทรศัพท์แจ้งนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมเพื่อรอให้จำเลยมอบนโยบายเช่นนี้จึงไม่ได้เป็นการสั่งการให้ชะลอการประชุมในวาระใดเป็นการเฉพาะเจาะจงในลักษณะที่ถือได้ว่าเป็นการก้าวล่วงเข้าไปแทรกแซงในเนื้อหาการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชอันเป็นงานประจำตามปกติของคณะกรรมการองค์การตลาด เพียงแต่ขอให้คณะกรรมการองค์การตลาดชะลอการประชุมใดๆ ที่อาจมีขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวออกไปเพื่อรอให้จำเลยมามอบนโยบายก่อนเท่านั้น อันไม่ได้เป็นการผิดปกตวิสัยไปจากทาง

- ๑๐ -

ปฏิบัติปกติในกรณีที่มีการเปลี่ยนรัฐบาลหรือมีการเปลี่ยนรัฐมนตรีที่มากำกับดูแลองค์กรใหม่แต่อย่างใด ทั้งยังสอดคล้องกับที่กระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว. ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอโครงการและเรื่องสำคัญออกไปจนกว่าจะทราบข้อมูลหรือนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งใหม่เสียก่อนอีกด้วย ประกอบกับในวันที่จำเลยโทรศัพท์ขอให้คณะกรรมการองค์การตลาดชะลอการประชุมออกไปก่อนนั้นเป็นช่วงเวลาที่ยังไม่มีคำสั่งให้จำเลยกำกับดูแลองค์การตลาดอย่างเป็นทางการ จำเลยเพียงแต่ได้รับแจ้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าจะให้จำเลยมีหน้าที่กำกับดูแลองค์การตลาดเท่านั้น เช่นนี้ การตัดสินใจว่าจะให้เลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดออกไปหรือไม่ย่อมเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการองค์การตลาดเอง ดังนี้ การกระทำของจำเลยจึงไม่ถึงขั้นเป็นการใช้อำนาจบังคับนอกเหนือไปจากที่กฎหมายกำหนดไว้ ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า การเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดมีสาเหตุจากการที่จำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดประชุมและมีมติเลิกจ้างนายธีธัช เป็นผลให้กรรมการเดิม ๔ ราย คือ นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศ์นิธย์ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ เป็นการใช้อำนาจเข้าไปก้าวก่ายแทรกแซงการทำงานของคณะกรรมการองค์การตลาด นั้น เห็นว่า ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๔ และ มาตรา ๑๗ (๓) ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดก่อนครบวาระได้ โดยไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการปรับเปลี่ยนไว้แต่อย่างใด ดังนี้ การที่จำเลยเคยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ในทำนองว่าอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วนจึงเป็นการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจในการปรับเปลี่ยน

- ๑๑ -

คณะกรรมการซึ่งอยู่ภายในขอบอำนาจของตนตามกฎหมายเท่านั้น แม้ต่อมาจำเลยจะได้เสนอให้
ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดดังที่ได้ให้สัมภาษณ์ไว้จริง แต่ก็เป็นกรดำเนินการภายใน
ขอบอำนาจของตนตามกฎหมายดังที่วินิจฉัยข้างต้น ส่วนที่จำเลยให้สัมภาษณ์ว่าเรื่องนายธีธัชไม่มีมูล
นั้น เมื่ออำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นอำนาจของจำเลยซึ่งเป็น
รัฐมนตรีด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ.๒๕๔๖
มาตรา ๒๐ เช่นนี้ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์ถึงเรื่องดังกล่าวจึงเป็นเพียงการแสดงความเห็นของจำเลย
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดซึ่งอยู่ภายในขอบอำนาจ
หน้าที่ของจำเลยตามกฎหมายเท่านั้น อีกทั้งยังได้ความอีกว่า ต่อมาคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่าไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังได้ว่านายธีธัชกับพวกกระทำ
ความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ข้อกล่าวหาไม่มีมูล การให้ความเห็นของจำเลยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับผล
การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป.ป.ช. อีกส่วนหนึ่งด้วย ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า การที่จำเลย
มีคำสั่งให้ยกเลิกการประชุมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช ทำให้การประชุมสิ้นผล เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า
จำเลยแทรกแซงเพื่อช่วยเหลือนายธีธัชนั้น เห็นว่า เมื่อทางไต่สวนไม่ปรากฏว่าจำเลยมีความสนิทสนม
หรือมีความสัมพันธ์เป็นพิเศษกับนายธีธัชแต่อย่างใด จึงไม่มีมูลเหตุที่จำเลยจะต้องสั่งให้ชะลอหรือ
ยกเลิกการประชุมเพื่อช่วยเหลือไม่ให้นายธีธัชถูกดำเนินการทางวินัยหรือมิให้ถูกเลิกจ้างดังที่โจทก์
กล่าวอ้างในอุทธรณ์ ทั้งยังได้ความด้วยว่า หลังจากที่มีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาด
แล้ว กรรมการชุดเดิม ๔ คน ที่เคยลงมติเลิกจ้างนายธีธัช ได้แก่ นายปฐม แหยมเกตุ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ จิรพล สินธุนาวา นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายสมิทธิ ก็ได้รับแต่งตั้งเข้ามาใหม่
โดยนายอนันต์และนายปฐม เคยเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช

- ๑๒ -

ส่วนนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีมีข้อร้องเรียนนายธีธัช ก็ได้รับการแต่งตั้งกลับเข้ามาใหม่เช่นเดียวกัน ซึ่งหากจำเลยมีเจตนาจะช่วยเหลือนายธีธัชดังที่โจทก์ อ้างในอุทธรณ์ จำเลยก็ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเข้ามาเป็นคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ แม้ตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ กำหนดให้ต้องแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจจากบุคคล ในบัญชีรายชื่อที่กระทรวงการคลังจัดทำไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของ รัฐวิสาหกิจนั้น ก็ปรากฏว่านายสมิทธิ ไม่ได้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่กระทรวงการคลังจัดทำ แต่ก็ได้รับการ แต่งตั้งกลับเข้ามาเป็นประธานกรรมการองค์การตลาด อีกทั้งบทบัญญัติดังกล่าวก็ไม่ได้เป็นการบังคับ ให้จำเลยต้องเสนอแต่งตั้งนายอนันต์ นายปฐม และนางสาวกรประณม กลับเข้ามาเป็นคณะกรรมการ องค์การตลาดแต่อย่างใด นอกจากนี้ หลังจากที่มีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ แล้ว ก็มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไป เช่นนี้ การที่จำเลยมีคำสั่งให้ยกเลิกการประชุมที่มีมติเลิกจ้างนายธีธัช ทำให้การประชุมสิ้นผลนั้น จึงไม่ทำให้ การดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชต้องยุติลงแต่อย่างใด ตามที่วินิจฉัยมา พยานหลักฐานตามทาง ได้สวนฟังไม่ได้ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแทรกแซงการดำเนินงาน ของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การ ตลาดเพื่อไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง เป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ตามฟ้อง แม้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอดถอนจำเลยเมื่อครั้ง ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่ง แต่ก็ไม่มีบทบัญญัติกฎหมาย ใดที่บังคับให้ศาลต้องผูกพันวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน และเมื่อโจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษตาม

- ๑๓ -

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔ ซึ่งเป็นฐานความผิดหลักที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นการขัดกับมาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกฟ้องมานั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ทุกข้อฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายแรงรณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๑๓/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นข้าราชการ

การเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่านายธีรช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัดประชุมครั้งใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนายธีรชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท.๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีรชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชา

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายอิธชัยกับให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง วันเดียวกันหลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่เชื่อฟังและไม่ให้เกิดเกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายอิธชัยทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายอิธชัยไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งว่าการประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่มีชอบ การประชุมไม่ผูกพันองค์การตลาด วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและลงมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการเลิกจ้างนายอิธชัยต้องพ้นจากตำแหน่ง นายอิธชัยจึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่จำเลยยังไม่ได้รับ

มอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด และหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้วจำเลยสั่งการเป็นหนังสือว่า การประชุมมิชอบ ไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด และเสนอให้ปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาด เป็นการใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัชได้รับประโยชน์ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้าง องค์การตลาด ได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษา ยกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช.และเอกสารประกอบ ตลอดจนพยานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนแล้ว ข้อเท็จจริง เบื้องต้นที่ยุติในชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมาย จ.๒ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่ง กระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมาย จ.๓

เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของ นายธีรช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมี บันทึกรับข้อความสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ มท.๐๒๐๕.๓/๓๗๔๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข ๑๓ แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ส่วนประเด็น การจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาดสาขาบางลำมีการสมยอมกันเสนอราคาโดย นายธีรชมีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของ นายธีรชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด ที่ มท.๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข ๖ ขอเลื่อนการประชุม ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่าเนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ สองคนและยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัด กระทรวงมหาดไทย นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดที่ มท.๕๑๐๑/ว.๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข ๖ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนที่จะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อนโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท.๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก.อต. ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (ลงชื่อ นายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาด) ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท.๕๑๐๑/ว.๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ เลื่อนการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๘ ช่วงบ่ายของวันเดียวกันจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่เชื่อฟังและไม่ให้เกียรติจำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่ามีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการ

องค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบและอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๙ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท.๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและ คณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การ ตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่าการที่คณะกรรมการองค์การตลาดนัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับ ดูแลองค์การตลาดตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบ กับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน ส่งหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙ นาฬิกา นัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางคนไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติ ของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุม ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด จึงเป็นการ ประชุมที่มิชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตามเอกสารหมายเลข จ.๖ นายสำคัญจึงมีหนังสือ องค์การตลาด ที่ มท.๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจง ข้อเท็จจริงว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีอาญาแก่นายธีธ การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไม่ได้ฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเพราะมีการเลื่อนประชุม มาแล้ว ๒ ครั้ง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เลื่อน การประชุมจริงหรือไม่ มติให้เลิกจ้างนายธีธเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้สัญญาสิ้นสุด ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทยเพื่อให้เสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน โดยมีกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม ๘ คน ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามา

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์โจทก์ว่า จำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีก้ำก่ายแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นเหตุให้องค์การตลาดได้รับความเสียหายอันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า การจัดการประชุมเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๙ การดำเนินการทางวินัยนายธีธัชเป็นกิจการภายในและเป็นงานประจำของคณะกรรมการองค์การตลาด ไม่ใช่งานนโยบายที่ต้องรอฟังจากรัฐมนตรี จำเลยมีหน้าที่กำกับดูแลตามมาตรา ๑๒ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยสั่งการให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน การที่จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หลังประชุมเสร็จ การที่จำเลยให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หนังสือของนายประชาธิปไตยลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อขณะนั้นยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลว่าการประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีชอบ แต่จำเลยวินิจฉัยถึงการทำหน้าที่ของฝ่ายประจำโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ และผลของคำสั่งจำเลยตามหนังสือของนายประชาธิปไตย ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยหรือเลิกจ้างนายธีธัชตามมติคณะกรรมการองค์การตลาดนั้น

ปัญหานี้แม้จะได้ความตามคำเบิกความของนายสมิทธิ รองประธานองค์การตลาดว่าเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนและข้อเท็จจริงฟังได้ว่าวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยอ้างว่าต้องการมอบนโยบายก่อน นายสมิทธิแจ้งนายสำคัญ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น เห็นว่า ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ และมีอำนาจที่จะวางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ และมาตรา ๑๒ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ และรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงานอื่นได้ แม้การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ใช่งานนโยบายของรัฐมนตรีโดยตรงก็ตาม เมื่อคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การตลาดตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดพ.ศ. ๒๕๔๖ โดยอยู่ภายใต้การกำกับ ควบคุม ดูแลทั่วไปของรัฐมนตรี จึงมีเหตุที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะชะลอการประชุมออกไปก่อนเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายได้ นอกจากนี้ตามบันทึกข้อความของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท ๐๒๑๑.๖ / ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งเวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอการดำเนินโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้มีการเสนอรัฐมนตรี

พิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาไว้ก่อน แม้การประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในคดีนี้จะไม่ใช่โครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วก็ตามแต่หากจัดให้มีการประชุมก็ย่อมจะมีมติที่อาจเกี่ยวพันหรือกระทบต่อนโยบายของรัฐมนตรีได้ซึ่งเห็นได้จากที่นายสำคัญมีหนังสือเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยขอให้ชะลอการประชุมเป็นการเฉพาะเจาะจงกรณีเรื่องการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรชเท่านั้นแต่เป็นการขอให้ชะลอการประชุมออกไประยะหนึ่งเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายเท่านั้น ประกอบกับผลการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาดสาขางดงลำ ตามคำสั่งองค์การตลาดที่ ๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เอกสารหมายเลข ๙ ไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานที่แสดงว่านายธีรชกระทำการอันเข้าข่ายว่ามีส่วนรู้เห็น ช่วยเหลือ หรือกระทำการใดที่จะเป็นการสมยอมในการเสนอราคาหรือบริหารงานที่เป็นการแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวก ตามเอกสารหมายเลข ๑๐ สำหรับกรณีที่องค์การตลาดร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับนายธีรช ขึ้นไต่สวนของโจทก์ โจทก์ก็มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องที่นายธีรชถูกกล่าวหากรณีจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยสำนักงานตลาด สาขางดงลำ ในราคาสูงกว่าความเป็นจริง มีการสมยอมกันในการเสนอราคา กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่และร่วมกัน

กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่าไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังว่าได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ตามเอกสารหมายเลข ๑๑ และศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๐ ว่าการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง การยกเลิกสัญญาและเลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด ไม่ปรากฏว่าได้ริเริ่มหรือได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วยในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดโดยมีขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การตลาดและการยกเลิกสัญญาจ้างเป็นขั้นตอนและวิธีการภายหลังจากนั้น กรณีจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งและมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดพ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจหน้าที่โดยชอบในการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระการประชุมต่าง ๆ ได้โดยอิสระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแล ไม่มีอำนาจและหน้าที่สั่งการใด ๆ ที่เป็นการล่วงล้ำละเมิดอำนาจหน้าที่ประธานและคณะกรรมการองค์การตลาดเกี่ยวกับการกำหนดวันประชุมและเนื้อหาวาระต่าง ๆ ของการประชุม ฟังไม่ขึ้น ทั้งหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยของจำเลยลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดก็เพียงให้ชะลอการประชุมเนื่องจากอยู่ระหว่างศึกษาแนวทางและผลประกอบการขององค์การตลาดเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการมอบนโยบายและวางแนวทางการบริหารงานขององค์การตลาดเท่านั้น ซึ่งต่อมาจำเลยก็มอบนโยบายเมื่อวันที่ ๒๐

ธันวาคม ๒๕๕๕ ส่วนที่จำเลยเสนอให้ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดนั้น เมื่อนายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม นางสาวกรประณม วงษ์มงคล เป็นบุคคล ในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำซึ่งจะต้องแต่งตั้งให้ครบหนึ่งในสามตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น และเห็นได้ว่าการแต่งตั้งนายขวัญชัย นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล นายปฐม และนางสาวกรประณม กลับเข้ามาอีกซึ่งเป็นไปตาม สัดส่วนกรรมการตามที่กฎหมายกำหนด การที่จำเลยติดต่อสั่งการให้ชะลอการประชุมผ่านนายสมิทธิ ก่อนที่จะมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันดังกล่าวจึงมิใช่ข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสมิทธิได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ และการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ก็มีข้อบ่งชี้ว่าเป็นเหตุให้นายสำคัญ นายปิยะชาติ นายศักดิ์ศิลป์ และนายพงศินิตย์ ต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือมีสาเหตุมาจากจำเลยไม่พอใจที่คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีมติเลิกจ้างนายธีธัช ทั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ (๓) ก็ได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของการที่คณะรัฐมนตรีจะให้ประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระไว้ คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจตามกฎหมายที่จะปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมก่อนครบวาระได้ การที่จำเลยเสนอให้คณะรัฐมนตรีปรับเปลี่ยนกรรมการชุดเดิมซึ่งมีนายสำคัญเป็นประธานก่อนครบวาระจึงไม่ใช่เรื่องผิดปกติจากที่มี

การปฏิบัติในลักษณะดังกล่าวมาก่อนหน้านั้น ทั้งเป็นอำนาจเด็ดขาดของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณา ซึ่งอาจเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบก็ได้ ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า การกระทำเกี่ยวกับคดีนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติในการประชุมครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ถอดถอนจำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยออกจากตำแหน่งแล้ว คดีอาญาจึงต้องเป็นความผิดเช่นเดียวกันนั้น เห็นว่าการแต่งตั้งถอดถอนรัฐมนตรี ผู้ช่วยรัฐมนตรี ย่อมกระทำโดยฝ่ายนิติบัญญัติแต่คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นฐานความผิดหลักและอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ หรือไม่ ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒/๒๕๕๑ ระหว่าง อัยการสูงสุด โจทก์ นายวัฒนา อิศวเหม จำเลย มาเทียบเคียงกับคดีนี้นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวแตกต่างกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงวินิจฉัยและพิพากษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ เมื่อไม่ปรากฏพฤติการณ์อื่นใด นอกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏดังกล่าวว่าจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อรอจำเลยมอบนโยบาย จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวก่ายแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช เป็นเหตุให้องค์การตลาด

(อม.๔๒)

- ๑๔ -

ได้รับความเสียหายและไม่เป็นความผิดตามอุทธรณ์ของโจทก์

จึงวินิจฉัยยืน.

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม